ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4782 — 2/15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1901 — ՈՒՐԲԱԹ — 5 ՇԱՊԱՆ 1319 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4782

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղրշ.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	արծ.
» » » վեցամսեայ	23	»

Գրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Ցեղական թղթատարի ծախքը գործատիրոջ կը վճարուի.

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՆՐԲԱՆՑՔԻՆ ՄԷՋ

Փոխանորդաբանը ու Դատաստանական Խորհուրդին ժողովասրահը իրարմէ բաժնող մութ գաւիթին մէջ տեսած է քանչուլա կիներ, սովորաբար երիտասարդ և երբեմն ալ՝ բարեկեցիկ վիճակ մը ցուցնող արդուզարդով, որոնք օղտմուկ կերպարանքով մը կը սպասեն իրենց ներս կանչուելու, ամուսնական ցաւ մը յայտնելու կամ ինքզինքին արդարացնելու համար եղած գանգատ մը դէմ։ Ոչ ոքի միտքէն անցած է դիտել տալ կամ պահանջել՝ որ այդ կիները չի թողուին այդ անկիւններուն մէջ, բարձանին ու դրանանպանին նստարաններուն վրայ։ Ընտանեկան դժբաղդութիւններու տակ կքած այդ արարածներուն համար նոյն բանը պիտի ըլլար սենեակի մը մէջ նստիլ ըսպասելը կամ գաւիթին մէջ թափառիլը, այնքա՛ն անձկութիւն ու սրտագող կը պատէ դիրենք այդ վայրկենին։ Եւ յետոյ, ընկերային զանազան խաւերը ներկայացնող կիրական տիպարներու խառնուրդ մը կայ հոն, մեղաւոր կամ անմեղ, ամբաստանուած կամ ամբաստանող, որոնք բան մը չգիտի կորանցնէին կամ շահէին՝ տարբեր ընդունելութեան մը առարկայ դառնալով։ Իրենց համար՝ էականը՝ թիթեւցած, գոհացում գտած դուրս ելլելն է։

Կրնա՞նք ըսել թէ նոյն բանն է վարժուհիներուն համար ալ,—այն չիկնոտ ու մանկամարդ տղիկներուն, որոնք դեռ նոր ստացած իրենց վկայականը՝ կը պարտաւորին ուսուցչական ասպարէզին։ Եւ սակայն, եթէ օր մը դիպուածը առաջնորդէ զանոնք Դալաթիոյ Խորհրդարանը, Ուսումնական Խորհուրդին դիտաս ըրած պահուն, պիտի տեսնէք որ դուրսը, նրբանցքին մէջ, բարպանի և դանապանի նստարանին վրայ, ողորմելի երեւոյթով մը շարուած են օրիորդներ որոնք ներս կանչուելու կը սպասեն,—թիւնս ուելի գողհար քան Դատաստանականին գաւիթը սպասողները, երեւակայեցէ՛ք,—ուսուցչական բաց պաշտօնի մը ընտրելի ներկայանալու համար։ Հոգարձութեան կամ Թաղականի անդամներ, որոնք բացարութիւն մը տալու եկած են, կը մտնեն կ'ելլեն, անփոյթ, համարձակ; մեծաբաւից ընդունելութիւն մը գտնելով,—վանդի «մեծ աղայ» են իրենց գեղին կամ չբնակիչ մէջ,—մինչդեռ խեղճ վարժուհիները ո՛չ իսկ կը համարձակին լուր մը ղրկել ներս, թէ իրենց կարգը ե՞րբ պիտի գայ։ Եւ երբ կարգերնին գայ, երկիկ մարդոց վերապահուած «Հրամմեսդ՛ք»ը կը վերածուի—«Սա Իսկի Շէֆիրի վարժուհիյուն որերնէ՞դ էք ինչ ներս եկէք նայիմ»։ Ներսի ընդունելութիւնը թիթեւս, քիչ մը քաղաքավարի կ'ըլլայ և կ'ենթադրեմ թէ «նստեցէ՛ք»ը, օրիորդ ըսող մը կը գտնուի ժողովականներուն մէջ։ Բայց դուրսը, նրբանցքին մէջ վարժուհիներուն սպասման եղանակը ամէնէն սառնացուցիչ վիճակն է որուն կրնայ ենթարկուիլ կին մը կամ աղջիկ մը որ պիտի ստանձնէ մանուկներու դաստիարակութեան հոգը։

Այս իրողութիւնը, որուն ականատես եղայ անցեալները, կը շեշտեմ պարզապէս կարեկցական զգացումէ մը դրդուած դեռատի վարժուհիներու նկատմամբ, որոնք իրենց առաջին քայլէն դառնութեան մը կը մատնուին, սպասելով այն դառնութիւններուն զորս Հոգարարձուն կամ Թաղականը պիտի կրէ տան իրենց՝ երբ առնոնց ձեռքին տակ պաշտօնավարել սկսին։ Galanterie չեմ գտրդեր,—բառ մը՝ որ այլապէս մեկնուելով՝ պիտի խրաշեցնէր պարկեշտասիրներու դատակարգը—բայց գէթ քիչ մը յարգանք։ այն զոր պարտաւոր ենք ունենալ որչափ փոփուկ սեռին՝ նոյնքան ալ վարժուհիներուն նկատմամբ որոնք իրենց այս հանդամանքին պատճառաւ այդ սեռին պատկանելէ չեն դադրիր։

Անուշադրութեան մը կամ արմատացած սովորութեան մը արդիւնք, վարժուհին արհամարհուած արարած մըն է մեր մէջ, նրբանցքին մէջ դլխիկոր սպասող տղիկը որ պաշտօնի անցնելէն ետքն ալ, տեսչարանին դուռը կամ ժամուն բանկալը պիտի սպասէ՝ կարարդուն ամսական մը առնելու համար։

Բուսական չէ որ խիստ քննութեան մը բովէն անցընելով զանոնք, վկայական մը կուտանք ձեռքերնին։ Անոնց կարողութիւնը գնահատելէ առաջ, զանոնք յարգել գիտանա՞ք՝ եթէ կ'ուզենք որ յարգուին այն դարձներուն մէջ, ուր պիտի երթան գաստիարակել։ Փոյթ չէ թէ մարած չբոլոգեսա մը կը հագնին և նորութիւնը շատոնց անցած գլխարկ մը կը կրեն։ Որքա՛ն չքեղ արդուզարդով կիներ կան որոնք իրենց բովանդակ կեանքին մէջ այնքան ծառայութիւն մը չեն մատուցաներ հանրութեան՝ որքան այդ անհաստատ, արհամարհուած դասարարակուհիները մէկ-երկու տարուան դպրոցական չբլանի մը մէջ։

Տ. Ս.

ԱՏԱՆԱՅԷ ԿԻՐԱՍՈ

ՈՒՂԵՒՈՐԻ ՆՕԹԵՐ

Ս.-

ԿԻՐԱՍՈՆ, 20 սեպտ.

Օգոստոս 7ին օրը երկինք ամառուան ամէնէն հեղձուցիչ տաքը կը մաղէր Ատանայի դաշտերուն վրայ, երբ արդէն Սիս տանող խճուղիին վրայ կը դանուէինք։ Հունձքը՝ որ տնչոլող էր այս տարի շատոնց հնձուած էր. բամպակի կանանչ արտերու մէջ, տեղ տեղ, դեղին ցօղունները կը տեսնուէին միայն։ Անդադար օդերու պատճառով, կանուխէն դալկացած տերեւներու մէջէն անցնելով, երկուքս ամէն գիշեր բլուրներու մօտ կը հասնինք, զորս ցախաստաններ և թփաստաններ կը գեղազարդեն։ Առոյշ հով մը կը սուլէ ու կը մտցնէ ցորկուան սառակ տաքին տաղտուկը, և գիշերուան թանձր մութը կը կոխէ տաքճտաքը։ Ժամը 3ին Սան Տէրէսիի մօտ ձորի մը մէջ կը դանուինք, ուր մեր կարկամ մը տղերքի մը գոյութիւնը կը ծանուցանէ մեզի։ Առաուն մութն ու շաղին Սան Տէրէսի հասած ենք. արշալոյսի ծիրանի ցոլքերուն տակ, կը կարենք կ'անցնինք Թասլաս բլուրներու յաղորդական ելեւէջները. կիրեշ արեգակ մը բարձրացած էր արդէն, երբ Սսոյ անտառները կը մանենք, որոնք մեծ մասամբ հերկուած են։ Հունձքը այս դաշտերուն մէջ ալ անյաջող եղած էր, բայց բամպակը և շուշման բուսական նպաստաւոր ըլլալու յոյս կու տային։

Կէս օրին, առուի մը եզրը, կը հանդչինք ծառերու տակ։ Թէպէտ տաքը անտանելի էր, սակայն հարկ էր ճամբայ ելնել՝ իրիկուան Սիս հասնելու համար. ուստի ժամ մը նստելէ յետոյ՝ նորէն կը շարունակենք մեր ճամբան նոյն անհանգիստ դաշտերու մէջէն. սակայն ժամը ուրիշ անկարելի է ուելի առաջանալ, սաստիկ տաքին պատճառաւ։ Սիսէն երեք ժամ հեռու, Սսոյ երեւելիներէն Նալպանդեան Յակոբ աղայի ագարակը իջնենք, որուն արտերը հարիւր հազար արաւօրէ ուելի կը հաշուուին։ Հոն թանով և պաղ ջուրով մեր սրտերու հեւանքները հանդիս կրցինք դադրեցնել։ Երեկոյին ժամը 4ին ատենները հասանք Սիս։ Քաղաքի հիւսիսային կ'ողմէն կանցնի պզտիկ գետը՝ որ հանդիս թէ կը հոսէր խիճերու մէջէն, բայց ձմեռը բաւական կը մեծնայ։ Վանքը քաղաքին վերեւը, իր ընդարձակ ու կիսաւեր վիճակին մէջ իսկ՝ սակայն փառաւոր երեւոյթ մը կը ներկայացնէր։ Հետաքրքրութիւնս գոհացնելու համար՝ ճրագով պարտեցայ եկեղեցին, որուն գմբեթաւոր ու ոսկեզօծ խաչը շատ գեղեցիկ տեսք մը ունի։ Յետոյ Տեղապահ Սրբազանին քով ելայ, որ բազմավաստակ ծերունի մըն է։ Հանդիս թէ կենայ շարժիլ, 90 տարեկանէ ուելի ըլալ կը կարծուի։ Ցաւ վկայութեան Սիսեցիներուն։ Խեղճը իր պաշտօնին դժուարութիւնը և իր ծերութիւնը մէջ բերելով փափաք կը յայտնէր օր առաջ կաթողիկոս մը տեսնել տիրուն վրայ։ Գանգատեցաւ հունձքի անյաջողութեան համար, բամպակը և շուշման յուսալից դանուելուն մխիթարութիւնը ունէր։

Որքանցի և Ժառանգաւորաց վարժարանի աշակերտներէն մեն մասը ամառնոց գացած էին, ու քաղաքը բոլորովին պարպուած էր։ Դիլերը, վանքէն վերադարձիս, նշմարեցի որ դիմացը գանուող այգիներուն մէջ ճրագներ կը ցլալային. բնակիչները հոն քաշուած էին։ Մասնակ տաքին պատճառը սա է որ բերդը քաղաքին արեւմտեան կողմը ամբողջովին դրուած ըլլալուն, հով չբաներ ու ամբողջ տաքը կը մաղուի Սսոյ վրայ, որով բնակիչները կը ստիպուին հեռանալ քաղաքէն։ Սիս՝ ունի նաեւ հին վանք մը, Ս. Սուրիա անունով և երկու եկեղեցի Ս. Աստուածածին և Ս. Սարգիս։ Հին վանքին բակը կը գտնուի կաթողիկոսներու գերեզմաններ. հոն է նաեւ ազգային վարժարանը։

Շաբաթ առաւ, արշալոյսին ճամբայ ելանք. մեր ճամբորդութիւնը տ'ել եւ լեռնային ըլլալ կը սկսի. սքանչելի զովութիւն մը կը մղի անառներէն. ամէն կողմէ վճիռ աղբիւրներու մրմունջը կը լսուի հովի սուլիւններու հետ։ Կառուցին Սիսէն մինչեւ Հաճին կ'երկննայ Ցէքքի վրայէն. այդ վերջին ճամբան ուելի երկար ըլալուն, կը դադարինք կառուցին, շարունակելու մեր ճամբան խիտ անտառներու, թանձր ցարտատներու և ցիրուցան ժայռերու մէջէն։ Ամբարոցի համար եկող Սիսեցիներու և ուրիշ տեղացիներու հիւղակները կը տեսնուին լերանց բարձր կողերուն վրայ։ Կիրակի կէս օրէն առաջ, Թափանի ընդարձակ դաշտը մտանք. երկու ժամ տեւող տհաստին լերան մը դագաթը բարձրանալ յետոյ, Քեռքլի հասանք, ուր վայրի կեռաս շատ դանուելուն, այդ տեղունը արուած է անոր։ Գիւղացիներու և մանուանդ ալի էրէքներու վրանները կը տեսնուին հոն ցիրուցան. այս վերջինները ամբարոցի համար ամենագեղեցիկ դիրք ու օդ ունեցող վայրերը կ'ընտրեն։

Գիրքդի բարձունքին օդը չնչելէ ու տեսարանը վայելելէ յետոյ, կրկին դարձեալ իջնել սկսանք. կէսը հաղիւ իջած էինք, երբ մութը կոխեց՝ զոր ուելի կը թանձրացնէր լերանց կատարէն վար թափուող մշուշի հոսանքը։ Պաղ ու ցնիս աղբիւրի մը եզրը անցուցինք այն գիշերը. հեռուեալ օրը (երկուշաբթի) կանուխէն վերսին շարունակել սկսանք գահիվերը, միշտ քալելով. վարէն կ'անցնէր Աստանայի գետին խառնուող ճիւղ մը, քիչ վերջ կը սկսին Հաճնոյ այգիները, որոնք ամբողջ լերանց զահիվերներուն վրայ կը տարածուին։ Ժամը 4ին, Հաճին հասանք. շատ բարձր և հակայ լեռներէ չրջապատուած լեռնակի մը վրայէն արեւելեան և արեւմտեան ձորերու մէջ տարածուած ենք։ Հաճնոյ այգիներէն ոմանց յիշատակութիւնքէն կը տեսնուի որ Ս. Մակարը երբեմն ունեցած է կանոնաւոր միաբանութիւն մը և այդ վանքին վանահայրերը միւնոյն ժամանակ Կիպրոսի Հայոց առաջնորդական գահոյնը ունեցած են։

Եկեղեցին կը դանուի Նիկոսիոյ մէջ, որ գործական ճարտարապետութեամբ 700 տարուան սիրուն, պարզ շէնք մըն է, կառուցուած 1310 թուականին, Ճենովացւոց ժամանակ։ Զեռագիրներու մէջ կը հանդիպինք Ս. Գէորգ անուամբ եկեղեցիի մը յիշատակութեան, որուն ուերակները անգամ չկան հիմա, միայն Ս. Գէորգի պատկերը որ 1816 թուականը կը կրէ՝, փոխադրուած է Ս. Աստուածածին եկեղեցին։ Իսկ իբրեւ տեղի Ս. Գէորգ եկեղեցին, կը ցուցնեն այժ՛եան մեր գերեզմանատունը, որ 500 և ուելի տարուան պատկառելի հնութեան մը դրոշմը կը կրէ, ուր մէկ քանի տարի առաջ չենուած է մատուռ մը, յանուն Սրբոյն Գէորգի։ Դուռներէն մէկուն վրայ՝ «Ամենայն հոգի զՏեառն զՕրհնեցէք զՍուրբ զՍարգիս զՔրիստոս զՓրկեցէք զՄարդիկ զՍրբոյն

իր ջանքերը չեն գնահատուիր, 1872 մայիս 15ին կը հրաժարի և կը մեկնի։

1872, Մայսէս Վ. Կէօմրիւշճեան Մաքրան Նրուսաղէմի, եկած է Մայիս 20ին և մինչև 1873 Յունիս 30 պաշտօնավարելով մեկնած է։

1873, Մաղաքիա վարդապետ Տէրունեան, Տիրոդէքիրի, Մաքրան Ս. Երուսաղէմի, միայն մէկ տարի պաշտօնավարած և ապա Պոլսոյ Առաջնորդ ընտրուելով մեկնած է 1874ին։

1874, Սեպ. 15 Մեսրոպ վարդապետ Ղալֆանճեան, Վանայի, Մաքրան Երուսաղէմի որ մինչև 1877 գրեթէ չորս տարի մնացած է, առանց առաջնորդական կոնդակը կարդացուելու, ժողովրդեան հակառակութենէն։

1877, Կարապետ վարդապետ Բագրատունի, Երուսաղէմեն, ժողովրդեան մէջ գտնուած կուսակցական ոգիէն զզուած՝ հաղիւ թէ 9 ամիս կը պաշտօնավարէ և ամենուհետև կիպրոս Պոլսոյ Պատրիարքութեան թեմ կ'ելլայ։

1878, Յովհաննէս քահանայ Հիւնքարպէյլեանեան, որ իբրև Առաջնորդ փոխանորդ երկու տարիի չափ պաշտօնավարելէ յետոյ՝ դժգոհ կը մեկնի։

1880, Զաքարիա վարդապետ, Պոլսէն, որ 1ուկէս տարուց չափ կը պաշտօնավարէ։

1881, Մովսէս վարդապետ Կէօմրիւքճեան, Պոլսէն, երկրորդ անգամ ըլլալով կուգայ և երկու տարի կը պաշտօնավարէ։ Ասկէ յետոյ բուսական ժամանակ թափուր կը մնայ և քահանաներու միջոցաւ կը կառավարուի ու 1889ին դարձեալ Երուսաղէմի թեմ ըլլալով, Առաջնորդ մը կը դրուի Եղուարդ։

1889, Խորէն վարդապետ Փորթուգալեան, Թէքիրտաղի, Մաքրան Երուսաղէմի, բուսական երկար ժամանակ կը պաշտօնավարէ, մինչև 1897 և վերջապէս դժգոհութեամբ կը հրաժարի և ու կը մեկնի։ Ասկէ յետոյ երեք տարի չափ թափուր կը մնայ և քահանաներու միջոցաւ կը կառավարուի ու 1899ին դարձեալ Երուսաղէմի թեմ ըլլալով, Առաջնորդ մը կը դրուի Եղուարդ։

1899, Խորէն վարդապետ Փորթուգալեան, Թէքիրտաղի, Մաքրան Երուսաղէմի, որ հիմա այդ պաշտօնին վրայ կը գտնուի։

ՊԵՏՐՈՍ ՎԱՐԴ. ՍԱՐԱՖԵԱՆ

Նիկոսիա

Քաղաքական Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Լորտ – Քաղաքապետին ուսանողական բանիսարը։—Այլաբանական սայլերը։—Հացկոյթ մը։—Լորտ Սալզպէրիի ճառը։

Լոնտոն, 9 Նոյեմ.— Այսօր Անգլիոյ Քաղաքային ծնունդեան տարեդարձն էր։ Նաև Լորտ-Քաղաքապետին Քաղաքին օրը։ Լոնտոնի քաղաքին Նորընտիր քաղաքապետը, այս առաջ, սովորական եղած արարողութեամբ դատական պաշտօնարանը գնաց, օրինական երդումը ընելու. յետոյ քաղաքին գլխաւոր փողոցներէն անցաւ, ժողովրդեան ստուար բազմութեան մէջ մէկեղեցան։ Տեսարանը թէեւ նոր չէր, բայց միշտ միեւնոյն յաջողութիւնը կ'ունենայ։ Կէսօրին ժամ մը մնացած՝ անցուդարձը դժուարացած էր. մարդիկներուն վրայ իրար կը հրմշկէր՝ Լոնտոնի ամէն անկիւններէն եկած ամբոխին բազմութիւն մը։ Քաղաքապետական այդ քաղաքներն կը մասնակցին նաև այլաբանական սայլերը։ Այս տարի պոէզիական երեւոյթով սայլ մըն ալ կար, որուն կը հեռեւէին խոշոր ուղտեր։ Աղատարարի շրջանաւ մըն ալ ձեւացուցած էր՝ անիւներու վրայ. դրուած շորս ձիեր կը քաշէին։ Շողեանիւ վրայ կեցած էր մարդ մը որ իր կեանքին մէջ շորս հարիւր քսանիւնը մարդեր աղատած է։ Ժողովուրդը համակրական ջերմագին ընդունելութիւն մը ըրաւ այդ անձին։ Ոտվային այդ գայլը բուսական յուղուած կ'երեւար։ Ամէնէն հաքը կու գար հին ձեւով կառք մը, ուր բազմած էր Նորընտիր Լորտ-Քաղաքապետը՝ Սըր Ճոզէֆ Տիմսէլ։ Կէսօրէն շորս ժամ վերը, Թափորը վերադարձաւ քաղաքապետութեան պաշտօնարանը, ուր տրուեցաւ առանդական հացկոյթը. ներկայ էին դիւանագիտական, պետական ու տեղական դասակարգերուն առաջնակարգ ներկայացուցիչները։ Երեկոյթին գլխաւոր մասը եղաւ Լորտ Սալզպէրիի ճառը։ Ամէն տարի Նոյեմբեր 9ին իրիկուան ժամ 9ին Անգլիոյ Նախարարապետը ճառ մը կ'արտասանէ. կը խօսի Բրիտանական կառավարութեան ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան և անցեալին ու ներկային վրայ։ Այդ պատճառով է որ քաղաքականութեան պաշտօնականին մէջ արտասանուած նոյն ճառը ոչ միայն Անգլիոյ, այլ ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհին կողմէ կը սպասուէր մեծ հետաքրքրութեամբ։ Լորտ Սալզպէրիի ճառը այս տարի ալ յուսալիութիւն առաջ բերաւ։ Նախարարապետը արտաքին քաղաքականութեան մասին կարգ մը միջազգային կարեւոր խնդիրներու վրայ խօսելէ ետքը, ուեւի ծանրաքաշ հարաւային Աֆրիկէի պատերազմին վրայ, լուսաւոր կարծիքներ յայտնելով։ Լորտ Սալզպէրի թագուհւոյն մահուանը վրայ խօսելէ ետքը, ըսաւ թէ բարեբաղդութիւն մըն էր որ անոր գործը վերսկսաւ այն տեսակ անձնաւորութիւն մը՝ որ մարդոց մէջ ամէնէն կարողն է այդ բանին։ Գոհունակութիւն յայտնեց թէ ազնիւ խաղաղութիւնը իր ամբողջութեանը մէջ քիչ խանգարուեցաւ և թէ Անգլիացիները այնքան համակրութիւն և ուղղամտութիւն գտան այն բոլոր մեծ ազգերու մօտ, որոնց հետ յարաբերութեան մէջ են։ Ցարեց թէ յիսուն տարի առաջ այդպէս չէր։ Վերջերս ըսաւ, թէեւ քաղաքական հորիզոնին վրայ թեթեւ ամպ մը երեւցաւ, սակայն քիչ վերջը փարատեցաւ։ Լորտ Սալզպէրի, յարելէ յետոյ թէ վերջին դէպքերը եթէ նկատողութեան առնուին, հարաւային Ափրիկէի պատերազմին շուտով և նպաստաւոր կերպով աւարտելուն համար կասկածելու պատճառ մը չի մնար, յայտարարեց։

«Կարելի է առարկել թէ գործը յուսացուածին չափ դիւրին չեղաւ։ Առանց որ և է տարակոյսի, ստոյգ է թէ շատերուն կարծածին պէս այնքան շուտով կարելի չեղաւ հասնիլ նպատակին. բայց ղեղգիդուութեան ու յուսալիպուութեան այդ զգացումը մեծ մասամբ առաջ եկած է այն իրողութենէն թէ Անգլիացիները չեն կըրցած ըմբռնել պատերազմին սաստած եղելութիւնը։ Անկանոն պատերազմ մը մասնաւոր կերպով մը միայն կարելի է վարել ու խաղաղցնել. եթէ կռիւը ակնկալուածէն աւելի կը տեւէ, պէտք է յիշել թէ միշտ այդպէս եղած է։ Ռուսիա, Ֆրանսա ու Աւստրիա այդ տեսակ պարագայի մը մէջ գտնուեցան՝ Սիբիրիներու ընդարձակութեան տակն։ Տէլհիի առումէն ետքն ալ ամիսներով կռուեցանք։ Ուրեմն արտառոց բան մըն է կարծել թէ անսովոր և անակնկալ դժուարութեան մը առիթ գտնուած ենք։ Չեմ կարծեր թէ որ և է պատճառ դոյութիւն ունենայ մտահոգ ըլլալու կամ վհատելու՝ պատերազմին երկարութեանը համար։ Ասիկա այն տեղն կ'ըլլար եթէ պատճառ մը ունենայինք կարծելու թէ չենք յառաջնորդ։ Հոն է դժուարութիւնը։ Նախարարութիւնը չի կրնար ամէն բան իմաց տալ հանրութեան։ Եթէ այդպէս ընէ, զարաղանց պիտի ըլլայ։»

Լորտ Սալզպէրի, հիմնուելով իրաղեկ անձերու կարծիքին՝ վրայ իրաց ճշմարիտ կացութեան մասին, յայտարարեց թէ Անգլիացիները ամսէ ամիս և շաբաթէ շաբաթ էական յառաջդիմութիւն մը կ'ընեն։ (Ծափահարութիւններ։) Մեր ունեցած այն մեղադրանքը թէ կառավարութիւնը պատերազմը կ'երկարէ անհոգութեամբ։ Լորտ Սալզպէրի յարեց.

«Նախարարութեան տարամ կշռամբանքներ ուղղելու տեղը չկայ։ Եթէ գանգատելու որոշ պատճառ մը կայ, թող ցոյց տան և քննութիւն մը կատարուի։ Նախարարութիւնը չի կրնար ինքզինքը պաշտպանել՝ անորոշ մեղադրանքներու դէմ։ Նախարարութիւնը փոխած չէ իր դիրքը։ Մինչ ուրիշ բան չի բաղձար, եթէ ոչ անմիջապէս խաղաղութիւն և քաղաքային իրաւունքներ ալ այն տեղը, ուր պատերազմ կ'ընեմ։ Նաև կարելի եղածին պէս այդ տեղերուն ալ ինքնօրինութեան այն բարիքները զորս կը վայելեն Քաղաւորին այնքան դաղթավայրերը աշխարհի զանազան մասերուն մէջ։ Այդ քննադատութիւններուն՝ նախարարութիւնը սա միայն կը պատասխանէ թէ անոնք որ Անգլիոյ վրայ յարձակեցան երկու օր մէջոց միայն ալոյ անոր պատրաստուելու համար, և որ անշուշտ քանի մը տարիներ աշխատած էին վիթխարի պատերազմի մը համար հարկ եղած իրեղէնները հաւաքելու, այն տեսակ դրացիներ են, որոնց անկախութիւնը միշտ վտանգաւոր է բրիտանական տէրութեան համար։ Այդ դիրքն էր զոր կառավարութիւնը բռնեց պատերազմին սկզբէն ի վեր։ Բնաւ չփոխեց, թէև այի երկրին մէջ առանց բողոքի չընդունուեցաւ։ Պ. Մորլի, օրինակի համար, կը խորհի թէ ներկայ դժուարութիւնները կրնային լուծուիլ եթէ Թագաւորը պաշտօնակ ընէր նախարարութիւնը և անոր տեղ կոչէր այն տեսակ նախարարութիւնմը, որուն առաջին առաքինութիւնը ըլլար դիւրաթեքութիւնը։»

Լորտ Սալզպէրի նախանձոտ չեղեւաւ նախարարութեան մը տարուն Պ. Մորլի նախագահի այդ պայմաններուն մէջ։ Հիմակուհիմա իրեն այնպէս կ'երեւայ թէ Անգլիոյ ժողովուրդը, այդ տեսակ կառադրութեան մը ոչ թէ նպաստաւոր է, այլ հաստատապէս որոշած է թող չտալ որ հարաւային Ափրիկէի շփոթութիւնները կրկնուին։ Ինչ որ ալ պատահի, նախարարութիւնը համոզուած է որ բրիտանական ժողովուրդը պիտի ճանչնայ տէրութեան մատուցուած մեծամեծ ծառայութիւնները՝ լաւ արդիւնքի մը յանգեցնելով կառավարութեան ձեռնարկած գործը, և թէ այդ ժողովուրդը իր կարծիքը պիտի չփոխէ՝ առաջանակեալ դժուարութիւններով և երեւակայական վհատութեամբ մը։ Լորտ Սալզպէրի յարեց.

«Երկրի մը ղօրութիւնը, աշխարհի ճակատագրին վրայ անոր ազդեցութիւնը և ազգեալ ամբողջութիւնը մէջ անոր տեղը իր սատարողներուն ծառայելու և կամ խանդավառութեամբը միայն չէ որ կը սահմանուին։ Աւելի թանկագին և աւելի զօրաւոր է այն անհուն կամքը որուն շնորհիւ ժողովուրդ մը, երբ անգամ մը ընդունի թէ որ և է ընթացք կը համապատասխանէ իր պարտականութեան և իր շահուն, չի մոլորիր վհատութիւններէ և կամ անցաւոր տարուկներէ, որոնք առաջ կու գան նոյն պարտականութեան գործադրութենէն, այլ քայլ առ քայլ և անհրաժեշտ եղած ծանրութեամբ կ'իրականացնէ իր լաւ դատած քաղաքականութիւնը առանց վրանելու։»

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գերմանիոյ տնտեսական կացութիւնը։—Առեւտրական ճգնաժամին մէկ ճառը։—Անգլիոյ հետ բաղդատութիւն մը։—Մամանի սակացոյցի խնդիրը։—Առեւտրական դաշնակցութիւնները։

Պէրլինէն կը հեռագրեն Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէի թէ Գերմանիոյ առեւտրական նախարար Պ. Միւլլէր, անցեալները առեւտրական սեպհական մը ու վարժարանի մը բացման առթիւ, առեւտրական տեսակէտով խիստ կարեւոր ճառ մը խօսեր է, բազդատութիւն մը ընելով վաճառականութեան և երկրագործութեան միջև։ Աւասիկ Պ. Միւլլէրի խօսքերը.

«Աւելորդ է ըսել թէ ո՛ր դաշտ դժուարութիւններու պիտի հանդիպինք կատարելագործ կարգադրելու համար անտեսական խնդիրները՝ որոնք Գերմանիոյ մասին կենսական կարեւորութիւն ունին։ Ամէն պարագայի մէջ, պէտք չէ մոռնանք թէ Գերմանիոյ զօրութեան ու բարգաւաճման հիմը երկրագործութիւնն է միայն։ Այս կէտը, ներկայ բացման հանդէսին մէջ կրկնելով, նպատակ ունիմ հասկնալ թէ արհեստներու յառաջդիմութեանը հետ երկրագործութիւնը զարգացնելու ալ պէտք է ջանալ և այդ մասին միջոցները գտնել։ Մենք՝ Գերմանացիներս, պէտք չէ անցնինք Անգլիացիներուն անցած ճամբէն։ Պէտք չէ երկրագործութիւնը լքանենք։ Արհեստները ու վաճառականութիւնը այսօր, ուրիշ շատ մը երկիրներու մէջ եղածին պէս, երկրագործութեամբ միայն կրնան գոյութիւն ունենալ։ Անգլիոյ պէս եթէ երկրագործութիւնը լքանենք, մեծ սխալ մը գործած կ'ըլլանք։ վասն զի Անգլիոյ ունեցած գաղթավայրերը այդ տէրութեան համար անտեսական մեծ ոյժ մը կը կազմեն։ Իր գաղթավայրերուն շնորհիւ Անգլիա իր սպառած ամբարքներուն մէկ վերերորդը իր երկրին մէջ կը ճարէ և մնացած հինգ վերերորդն ալ օտար երկիրներէն։ Այդ պատճառով է որ պարտինք միշտ մեր երկրագործութիւնը զարգացնել մեր վաճառականութեան և արհեստագործութեան համապատասխան եղանակով։ Հակառակ պարագային, բնաւ տարակոյս չկայ թէ պիտի վնասուինք։ Եթէ մէկ կողմէն մեր վաճառականութեան և արհեստագործութեան ոյժ տանք և միւս կողմէ ալ երկրագործութիւնը ակար թողունք, տակէ տեսակաց անհամեմատութիւն մը առաջ պիտի գայ որ տարագային կրնայ վնասակար հետեւանքներ ունենալ։ Եթէ մեր երկրագործութեան զարգացման մասին յանձնարարութիւն մը ձեզ բերինք, տակաւին մեծ բարեւորութիւն մը պիտի համարիմ ինձի համար։ Այդ խնդիրը ամէնէն դեղեցիկը պիտի ըլլայ՝ կեանքիս մէջ գործադրած պարտականութիւններուս։»

—Գերմանիոյ և օտար տէրութեանց միջև առեւտրական դաշնադրութեան վերանորոգման խնդրին համար Նորտ Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ սա հրատարակութիւնը ըրած է՝ որ կէս-պաշտօնական ձեւ մը ունի։—«Օտար երկիրներու մէջ ժամանակէ մը ի վեր տնտեսական բանակռիւներ տեղի կ'ունենան առեւտրական դաշնադրութեանց վերանորոգմանը կամ անոնց պայմանաժամերուն երկարձգմանը մասին, բայց այն տեղերը, ուր ուեւի հանդարտութեամբ և զոյգ արիւնով նկատողութեան առին խնդիրը, այդ տեսակ բան մը չպատահեցաւ։ Օրինակի համար Իտալիոյ մէջ արտաքին գործոց արդի նախարարը և նախկին նախարար Վիքտորիո Վէնոսթա մտքերը կարծիք յայտնած են որ այս փափուկ ու դժուարին խնդրին մէջ պէտք չէ ընել ու ընել այն տեսակ բան մը որ սխալ մեկնուի և կամ ուեւի բարդաբէ շահերու վնէեր, փոխնակ զանոնք հանդարտեցնելու։ Ցարդեալով հանդերձ հակառակ կարծիքները, Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարը կը կարծէ թէ Սրբազան Զինակցութեան սէրութեանց միջև առեւտրական դաշնադրութիւնները պէտք է, թէ՛ ներկային և թէ ապագային մէջ, կառավարութեանց և իշխանութեան վրայ գտնուող պետականներու բարեկամական յարաբերութեանց և բարեկամութեան մէջ պաշտպանութիւն մը և աջակցութիւն մը վայելեն։ Իտալիոյ կառավարութիւնը արդէն քանի մը ամիսէ ի վեր պաշտօնական ձեւնեան ձեռնարկ մը յանձնած է ձեռնհաս անձերէ կազմուած յանձնաժողովի մը՝ վերաքննել մաքսային ընդհանուր սակացոյցը։ Շատ դիւրին է, սակայն, հասկնալ թէ Իտալիա պէտք է պատրաստուի՝ առեւտրական ազատ բանակցութեանց, բայց անոր մտադրութիւնները խաղաղասիրական ու հանգարտ են և ոչնչէս պիտի մեռնեն։ Իտալիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ յայտնի բան մըն է թէ Իտալիոյ դաշնակից տէրութեանց արտաքին գործոց պաշտօնարաններն ալ միեւնոյն ղգացումները կը տածեն։ Ինդիրը ամենուն համար մէկ է՝ այսինքն ինչ որ կարելի է ընել ուրիշներուն օգտակար ըլլալու, առանց վնասելու ինքզինքին։ Ատոր մէջն է եւրոպական ընդհանուր բարկութեանց նշանաւոր եղբի մը և տնտեսական խաղաղութեան բարձրակ պահպանման, որուն ինչպէս նաև դաշնակցութեան կը պարտի Իտալիա՝ երկու տէրութեանց հետ իր տնտեսական յարաձուն դարգացումը։ Այդ նկատումները կը սահմանեն Իտալիոյ կառավարութեան ընթացքը և երկրին հանրային կարծիքը կրնայ կատարեալ գոհ գտնուիլ։»

—Գերմանիոյ դաշնակցային Խորհուրդը ուրարած է մաքսային սակացոյցին երկրորդ ընթերցումը։ Իրարեկ չքնչակներուն մէջ կը հաւատան թէ Խորհրդադրանք եթէ վեց մարգ ուելնկէ տարմանքներու գլխաւոր տեսակներուն մաքսը, հաւանօրէն պիտի չընդունուի դաշնակցային Խորհուրդին կողմէ։ Պէրլիներ Նեսուքեն Նախիլիսքեն կէս պաշտօնական թերթը կ'ըսէ.—«Կարգ մը լրագիրներու գրածին հակառակ, սառդ աղբիւրէ կ'ստանանք թէ սխալ է այն լուրը, որուն համաձայն դաշնակցային Խորհուրդը կարեւոր փոփոխութիւններ ըրած ըլլայ մաքսային սակացոյցի ծրագրին մէջ։ սխալ է նաև այն լուրը թէ այդ ծրագրին մասանէն Խորհրդարանին ներկայացուելը կասկածելի ըլլայ։»

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Խաղաղութեան յանձնաժողովներ։—Պաշտօնագիրներու հրատարակութիւնը։—Լորէնի եղբայրը։—Պ. Քրիւկէրի համբարձութիւնը։

Լոնտոն, 10 Նոյեմ.—Հոս ամէն ոք կ'ուզէ գիտնալ թէ Լորտ Սալզպէրի ի՞նչ պիտի պատասխանէ՝ բուռական կարեւոր աղերսագրի մը դոր Անգլիոյ խաղաղութեան յանձնաժողովը պիտի ներկայացնէ։ Դիտելի պարագայ մըն է թէ Լորտ Սալզպէրի այդ կէտին վրայ բնաւ չէ խօսած իր ճառին մէջ։ Այդ յանձնաժողովները կը խնդրեն նախարարութենէն ամբողջութեամբ հրատարակել Պ. Շալք Պուրկէրի, Լորտ Քիշնէրի և Լորտ Միլնէրի միջև փոխանակուած թղթակցութիւնները։ Յանձնաժողովները կ'ըսեն թէ նախարարութիւնը սրբագրելով հրատարակած է զանոնք և թէ ամբողջ բնագիրները եթէ երեւան հանուէին, յայտնի պիտի ըլլար թէ Լորտ Միլնէրի սխալով մեծ առիթ մը փախուած պիտի ըլլայ հաշտութեան կնքելու համար։ Լորտ Սալզպէրի տակաւին չէ պատասխանած յանձնաժողովներուն և կ'ըսուի իսկ թէ բնաւ պիտի չպատասխանէ։

Սուտհրաք խրա։— Տոքդ. Լոթէր, եղբայրը Պոէր համանուն հրամանատարին որ վերջերս հրացանի բռնուեցաւ, ձերբակալուեր ու կախաղանի դատապարտուեր է, բայց այդ վճիռը յետոյ եօթը տարուան բանտարկութեան փոխուեր է։

Լոնտոն,— Տիլլի Մէլ 'հետեւեալը ըսացած է Նիսի իր թղթակցին։— «Ի՛ր. մանամ թէ Պ. Քրիւկէրին Մէնթոն բնակիլը ինչասկար դատուեր է նոյն տեղի գանդակատներու և քաղաքին շահերուն, վասն զի կենայ ըլլալ որ Անգլիացիները ձմեռուան եղանակին հոն չերթան Պ. Քրիւկէր հոն գտնուելուն համար։ ուստի ճնշում բանեցուցեր են Պ. Քրիւկէրի շուրջը գտնուողներուն վրայ, որով այդ ուղեւորութիւնը յետաձգուեր է։

ԼԻ-ՀՈՒՆԿ-ԶԱՆԿԻ ՄԱՀԸ

Արտասովոր յուզարկաւորութիւն։—Դագաղին առջեւ։— Օտար տէրութիւնց դեսպաններուն ցուցակցութիւններ։

Բէհրլն, 9 Նոյեմ.—Օտար տէրութեանց դեսպանները, սուզի հագուստով, այս երեկուն, խմբովին գացին Լի Հունկ Զանկի պալատը, իրենց ցուցակցութիւնները յայտնելու, ինչպէս կը պահանջէ հնութեան սովորութիւնը։ Անոնց անցնելու ճամբուն վրայ հինգական զինուորներ բարեւի կեցած էին երկու կարգի վրայ։ Բազաքին պաշտօնատարները տարարքին տարարքին բակին մէջէն ընդունելին դեսպանները։ Դագաղը կը գտնուէր ներքին բակը սեղանի մը վրայ և կոյսեր կողմէ տրուած կայս. ծածկոցով մը ծածկուած։ Այդ պատիւը կայս. գերդաստանին անդամներուն միայն կը տրուի։ Սեղանին մօտ Պուտայական բազմաթիւ կրօնականներ աղօթքներ կը կատարեն։ Սեղանը քանի մը կարգերէ բաղկացած, ծածկուած էր նուէրներով՝ սննդեղէններով և թղթադրամներով։ Դագաղը շրջապատուած էր վառուած մոմերով և խնկամաններով։ Դագաղին առջեւ բարձիկ մը կար, ուր կը ծնրադրէին Զինակցները։ Օտար դեսպանները կարգաւ անցան դագաղին առջեւէն՝ թեթեւապէս խոնարհելով։ Աւստրիոյ դեսպանը, իրեն երեց անդամ, ցուցակական գիր մը կարդաց Լի-Հունկ Զանկի երկու որդիներուն՝ որոնք մահարեմին առջև կեցած էին։ Ադրանիկ որդին չնեղեցաւ պատասխանել և կրաւորը թարգմանեց։ Բարեմաթ պաշտօնատարներ՝ փայլուն համազգեստներով և լաւ մը ձիերով ամէն օր Բէքին կը փութան։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ

Տեբակուսական Պ. Լօճի բանախօսութիւնը։—Մամանիոյ փոխարարձ բարեկամութիւնը։—Նիհարակուայի եւ Բանամայի ջրանցքները։—Մեծ նուէր մը։

Տեբակուսական Լօճ, որ Պ. Ռուզվէլթի վստահութիւնը կը վայելէ ու մեծ ազդեցութիւն ունի Տեբակոյսին մէջ և որուն գլխաւոր յանձնաժողովներէն մէկն ալ նախագահն է, կարեւոր ճառ մը արտասաներ է Պոսթընի մէջ տրուած հոգեկրթի մը միջոցին։ Մաքսային փոխադարձ միջոցներու քաղաքականութեան ի նպաստ խօսեր է, որ յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ, Պ. Ռուզվէլթի և Խորհրդարանին կողմէ մասնաւորապէս նը կատարուելու պիտի առնուի։ Մերինն կը մնայ սա խնդիրը ճշդել թէ այդ քաղաքականութիւնը ընդհանրական օրէնքով մը պիտի գործադրուի, թէ առեւտրական առանձին դաշնակցութիւններով։ Եթէ առաջին պայմանը գործադրուի, այն ատեն փոխադարձ պայմանագրութիւններ պիտի կնքուին աշխարհիս ամէն ազգերուն հետ։ Տեբակոյսին ներկայացուած առեւտրական դաշնակցութիւնները աչքէ անցնելով, Պ. Լօճ ըսաւ թէ անհատական տեսակէտով, ամենէն կարեւոր առեւտրական դաշնագիրը Ֆրանսայինն է, որուն կնքման կը փութայի։ Ցուցնելք ամրապնդել Ֆրանսական ազգին հետ ունեցած մեր բարեւոր յարաբերութիւնները։ ըսաւ Ծերակուտականը։ Պ. Լօճ փութաց յայտնել այդ դաշնագիրը կնքելու, քաղաքական ու անտեսական կրկնակ տեսակէտներով։ Անգլիոյ հետ առեւտրական փոխադարձ դաշնագրի մը կնքումը օգտակար կ'ըլլայ սա պայմանով որ անհետացնէ այն խոչընդոտները, որոնք արդելք կ'ըլլան կեդրոնական Ամերիկայի ջրանցքին շինութեանը։ «Ամբողջ աշխարհի հետ լաւ յարաբերութեան մէջ ենք։ կը շարունակէ Պ. Լօճ. համոզուած եմ թէ Պ. Ռուզվէլթ ալ իր նախորդին՝ Պ. Մաք Քինլիի պէս անփոփոխ պիտի պահէ իրաց այս վիճակը։» Բանախօսը կ'ըսէ թէ Մ. Նահանգները պէտք է մեղմօրէն կիրարկեն Մընրոյի դոկտրինը։ Պէտք է բուռն կերպով դիմադրել ու և է մեծ տէրութեան, երբ անիկա կ'ուզէ ամերիկեան կիսագունդին մէջ մուտք գործել, կամ հողային սեպհականութիւն ձեռք ձգելու և կամ ամրոց ու նաւային կայան հաստատելու նպատակով։» Բանախօսը իր խօսքը կը վերջացնէ, յայտնելով թէ խաղաղութեան պահպանման մեկ միջոց է Մ. Նահանգաց համար, զօրաւոր նաւատորմ մը ունենալ, որպէսզի օ՛չ մէկ տէրութիւն համարձակի անոր վրայ յարձակիլ։

—Ջրանցքին յանձնաժողովը, իր վերջին դումարման մէջ, քանի մը մանրամասնութիւններ պիտի ուելնէ իր աղերսագրին վրայ։ Յանձնաժողովը առաջին վերջնական ընտրութիւն մը ըրած չէ Նիքարագուայի և Բանամայի ջրանցքներուն միջև։ Կը յուսացուի որ յանձնաժողովը ո՛չ պիտի մերժէ և ո՛չ ալ պիտի ընդունի Բանամայի ջրանցքին վճռական առաջարկը, այլ խնդիրը պիտի նեղկայացնէ Պ. Ռուզվէլթի և Խորհրդարանին։

—Մեծահարուստ բարեգործը, Պ. Անարիու Քարնէկի հինգ միլիոն ֆրանք պիտի նուիրէ Բիւզանդիոնի մէջ ունեցած իր գրադարանին քանի մը տարի առաջ։

Լոնտոն,— Տիլլի Մէլ 'հետեւեալը ըսացած է Նիսի իր թղթակցին։— «Ի՛ր. մանամ թէ Պ. Քրիւկէրին Մէնթոն բնակիլը ինչասկար դատուեր է նոյն տեղի գանդակատներու և քաղաքին շահերուն, վասն զի կենայ ըլլալ որ Անգլիացիները ձմեռուան եղանակին հոն չերթան Պ. Քրիւկէր հոն գտնուելուն համար։ ուստի ճնշում բանեցուցեր են Պ. Քրիւկէրի շուրջը գտնուողներուն վրայ, որով այդ ուղեւորութիւնը յետաձգուեր է։

ԼԻ-ՀՈՒՆԿ-ԶԱՆԿԻ ՄԱՀԸ

Արտասովոր յուզարկաւորութիւն։—Դագաղին առջեւ։— Օտար տէրութիւնց դեսպաններուն ցուցակցութիւններ։

Բէհրլն, 9 Նոյեմ.—Օտար տէրութեանց դեսպանները, սուզի հագուստով, այս երեկուն, խմբովին գացին Լի Հունկ Զանկի պալատը, իրենց ցուցակցութիւնները յայտնելու, ինչպէս կը պահանջէ հնութեան սովորութիւնը։ Անոնց անցնելու ճամբուն վրայ հինգական զինուորներ բարեւի կեցած էին երկու կարգի վրայ։ Բազաքին պաշտօնատարները տարարքին տարարքին բակին մէջէն ընդունելին դեսպանները։ Դագաղը կը գտնուէր ներքին բակը սեղանի մը վրայ և կոյսեր կողմէ տրուած կայս. ծածկոցով մը ծածկուած։ Այդ պատիւը կայս. գերդաստանին անդամներուն միայն կը տրուի։ Սեղանին մօտ Պուտայական բազմաթիւ կրօնականներ աղօթքներ կը կատարեն։ Սեղանը քանի մը կարգերէ բաղկացած, ծածկուած էր նուէրներով՝ սննդեղէններով և թղթադրամներով։ Դագաղը շրջապատուած էր վառուած մոմերով և խնկամաններով։ Դագաղին առջեւ բարձիկ մը կար, ուր կը ծնրադրէին Զինակցները։ Օտար դեսպանները կարգաւ անցան դագաղին առջեւէն՝ թեթեւապէս խոնարհելով։ Աւստրիոյ դեսպանը, իրեն երեց անդամ, ցուցակական գիր մը կարդաց Լի-Հունկ Զանկի երկու որդիներուն՝ որոնք մահարեմին առջև կեցած էին։ Ադրանիկ որդին չնեղեցաւ պատասխանել և կրաւորը թարգմանեց։ Բարեմաթ պաշտօնատարներ՝ փայլուն համազգեստներով և լաւ մը ձիերով ամէն օր Բէքին կը փութան։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ

Տեբակուսական Պ. Լօճի բանախօսութիւնը։—Մամանիոյ փոխարարձ բարեկամութիւնը։—Նիհարակուայի եւ Բանամայի ջրանցքները։—Մեծ նուէր մը։

Տեբակուսական Լօճ, որ Պ. Ռուզվէլթի վստահութիւնը կը վայելէ ու մեծ ազդեցութիւն ունի Տեբակոյսին մէջ և որուն գլխաւոր յանձնաժողովներէն մէկն ալ նախագահն է, կարեւոր ճառ մը արտասաներ է Պոսթընի մէջ տրուած հոգեկրթի մը միջոցին։ Մաքսային փոխադարձ միջոցներու քաղաքականութեան ի նպաստ խօսեր է, որ յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ, Պ. Ռուզվէլթի և Խորհրդարանին կողմէ մասնաւորապէս նը կատարուելու պիտի առնուի։ Մերինն կը մնայ սա խնդիրը ճշդել թէ այդ քաղաքականութիւնը ընդհանրական օրէնքով մը պիտի գործադրուի, թէ առեւտրական առանձին դաշնակցութիւններով։ Եթէ առաջին պայմանը գործադրուի, այն ատեն փոխադարձ պայմանագրութիւններ պիտի կնքուին աշխարհիս ամէն ազգերուն հետ։ Տեբակոյսին ներկայացուած առեւտրական դաշնակցութիւնները աչքէ անցնելով, Պ. Լօճ ըսաւ թէ անհատական տեսակէտով, ամենէն կարեւոր առեւտրական դաշնագիրը Ֆրանսայինն է, որուն կնքման կը փութայի։ Ցուցնելք ամրապնդել Ֆրանսական ազգին հետ ունեցած մեր բարեւոր յարաբերութիւնները։ ըսաւ Ծերակուտականը։ Պ. Լօճ փութաց յայտնել այդ դաշնագիրը կնքելու, քաղաքական ու անտեսական կրկնակ տեսակէտներով։ Անգլիոյ հետ առեւտրական փոխադարձ դաշնագրի մը կնքումը օգտակար կ'ըլլայ սա պայմանով որ անհետացնէ այն խոչընդոտները, որոնք արգելք կ'ըլլան կեդրոնական Ամերիկայի ջրանցքին շինութեանը։ «Ամբողջ աշխարհի հետ լաւ յարաբերութեան մէջ ենք։ կը շարունակէ Պ. Լօճ. համոզուած եմ թէ Պ. Ռուզվէլթ ալ իր նախորդին՝ Պ. Մաք Քինլիի պէս անփոփոխ պիտի պահէ իրաց այս վիճակը։» Բանախօսը կ'ըսէ թէ Մ. Նահանգները պէտք է մեղմօրէն կիրարկեն Մընրոյի դոկտրինը։ Պէտք է բուռն կերպով դիմադրել ու և է մեծ տէրութեան, երբ անիկա կ'ուզէ ամերիկեան կիսագունդին մէջ մուտք գործել, կամ հողային սեպհականութիւն ձեռք ձգելու և կամ ամրոց ու նաւային կայան հաստատելու նպատակով։» Բանախօսը իր խօսքը կը վերջացնէ, յայտնելով թէ խաղաղութեան պահպանման մեկ միջոց է Մ. Նահանգաց համար, զօրաւոր նաւատորմ մը ունենալ, որպէսզի օ՛չ մէկ տէրութիւն համարձակի անոր վրայ յարձակիլ։

—Ջրանցքին յանձնաժողովը, իր վերջին դումարման մէջ, քանի մը մանրամասնութիւններ պիտի ուելնէ իր աղերսագրին վրայ։ Յանձնաժողովը առաջին վերջնական ընտրութիւն մը ըրած չէ Նիքարագուայի և Բանամայի ջրանցքներուն միջև։ Կը յուսացուի որ յանձնաժողովը ո՛չ պիտի մերժէ և ո՛չ ալ պիտի ընդունի Բանամայի ջրանցքին վճռական առաջարկը, այլ խնդիրը պիտի նեղկայացնէ Պ. Ռուզվէլթի և Խորհրդարանին։

—Մեծահարուստ բարեգործը, Պ. Անարիու Քարնէկի հինգ միլիոն ֆրանք պիտի նուիրէ Բիւզանդիոնի մէջ ունեցած իր գրադարանին քանի մը տարի առաջ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի առաջին սահման արուեցաւ մաքսային վերատեսութեան թարգմանութեանց դիւանին տասուչ Շէֆիք պէյի։ Մերիմբրանի սահման՝ Թարսուսի երեւելիներէն ու տեղւոյն Իարէի ժողովի անդամներէն Մըսըրիզատէ Մուսթ

թէև այդ նպատակով մասը տարուան մեր նոնաշնորհ խնդրած է, սակայն մեռնելու պատճառանը որոշած է որ նախապէս ամուրդ մը կատարուի։

ՔԷՕՐԻԼԻ դաւառակին մէջ (Գոսսոմ) երկու զօրանոցներ պիտի կառուցուին՝ քառասունական զինուոր պարունակելու համար։ Մէյքը՝ 18,000 ղրշ. Գոսսոմցի նահանգին հասոյթներէն պիտի վճարուի։

ՍԷԼԱՆԻԿի մէջ ու շրջականները, անցեալ շաբաթ, տեղացած անձրեւները բաւական վնասներու պատճառ եղեր են։ Մովի վրայ ալ փոթորիկներ ծագելով, շոգենաւերը չեն կրցեր կանոնաւոր կերպով երթեւեկել. ուղեւորները բաւական նեղութիւն քաշեր են։ Շատ տեղեր հեռագրական գիծերը ուրուելով, հեռագիրները հաղիւ 25-30 ժամուան յապաղումէ մը եւքը կարելի եղեր է ղրկել։

—Նանեայի մէջ ալ թէև դեղեցիկ տարուն մը կ'ըլլէր, սակայն օդերը յանկարծ ուրուելով յորդահոս անձրեւներ տեղացեր են անընդհատ։ Շրջակայ լեռներուն վրայ ալ բաւական ձիւներ է։ Երկրագործներէն շատերը մահագոյութեան մատնուեր են, վասն զի իրենց ոչխարները ձմերանոցները չէին տարած տակաւին։ Արտերու մէջ մնացած եգիպտացորեններն ալ վնասուեր են։

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ տարց մէջ կարմրախտ երեւան ելած ըլլալով, տեղւոյն թաղապետական բժիշկը հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր է՝ տեսին ճարակումը արգիլելու համար։

ՆԻՔՈԼԱՒՍԻՍ Է.Ֆ., Քոնսբանֆիլնուբոլիս լրագրին արտօնատէրը, որ անցեալները, մարդու մը կողմէ վիրաւորուեցաւ, ապաքինած է և քանի մը օրէն իր տարարանը պիտի կրնայ յանձնել։

ՀՈՏԷՑՍԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Մախուսէքի Սասաեր շոգենաւը, անցեալ օր, նոյն տեղէն ճամբայ ելեր է հազար երկու հարիւր արձակեալ գինուորներով։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատունը ծանոյց Բ. Իրան թէ Ուէյ–Հայ–Ուէյի մէջ թնդանօթներ դրուած են՝ ծովային պաշտօնական ողջոյնի համար։

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը վերջերս Պաթումի ժամանումներուն դէմ սահմանուած քարանթիներն։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանատունը, երէկ, Թարտոլոյ ամրանոցէն Բերա փոխադրուեցաւ։

ՄԱՐԱՇԻ դաւառին մէջ, անցեալ մարտէն մինչեւ օգոստոսի վերջը. վեց ամսուան միջոցին 2453 ծնունդներ և 2489 մահեր պատահեր են։ Պիլան դաւառակին մէջ ալ 191 ծնունդներ ու 110 մահեր։

ԵԹԻՈՊՏՈՍԻ Խարվուեցան և Պէլէնքայի մերթեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է Քոնկոյի անկախ պետութիւնէն մինչեւ վերին Եգիպտոս երկաթուղիի գիծ մը չենելու համար։ Շինութիւնները մօտերս պիտի սկսին։ Իրեղէնները Աղեքսանդրիա տարուելով, անկէ Խարթում և յետոյ չինութիւնն վայրը պիտի ղրկուին։

ԱՆԱՏՕԼԻի երկաթուղիներու տեսչական Խորհուրդին նախագահ Տոքտ. Զանտէր, որ Ֆոն Սիմէնսի մահուան առթիւ Պէրլին գացած էր, երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդը կը քննէ՝ հասոյթներու գանձումը փութացնելու համար կազմուած յանձնաժողովին ծրագիրը՝ երկաթուղիներու գիծերուն երկայնքը մթերանոցներ չենելու համար։ Քննութեան արդիւնքը քանի մը օրէն պիտի տեղեկացուի եւրոպական նախարարութեան։

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ուսարիական հիւպատոսարանի գաւառին բնակած սենեակին մէջ, երեքշաբթի գիշեր, քարուղի լամպերը բանկելով հրդեհ ծագեր է, բայց կարելի եղեր է շուտով մարել։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւաբեկութիւնէն մաս մը որ Մէքսին կը գտնուէր, առաջի օրը Իսքէնդէրուն ուղեւորեր է։ Միայն Մեն անուն հիւանդանոցնաւը մնացեր է որ երկու երեք օր վերջը ուղղակի Պէրութ պիտի ուղեւորի։

ՀԱԲՐՈՆի եկմական նախկին նախարար Վաթանպէ դեր կոմսը, որուն Կ. Պոլիս գալը ծանուցինք, երէկ Բ. Դուռը երթալով, այցելութիւն տուաւ արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի։

Բ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ (Էսքիրէ) կեդրոնական հիւանդանոցին բժիշկներէն հազարապետ Ռուբէն էֆ. անձնական տակաւորութեանը պատճառով, արտօնուեր է մէկուկէս ամսուան արձակուրդով Թէքիրտաղ երթալ՝ օդափոխութեան համար։

ԱՏԱՆԱՅԻ ռազմական դատարանին նախագահ Հոսէյն էֆ. դատաւորի պիտի նշանակուի։ Սպասի կ'ըմբռնայ թէ նոյն դատարանին մնայուն անդամներէն Մուսթաֆա ու Տիմոթէոսի էֆ.ներն ալ պաշտօնէ պիտի դադրեցուցուին՝ իբրեւ մասնակից Հոսէյի էֆ.ի վերադրուած արարքին։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄի Յունաց Պատրիարք Տ. Դամիանոսի անուան տարեդարձին առթիւ, երէկ, Ցէնդիրի մայր եկեղեցիին մէջ կրօնական արարողութիւններ կատարուեցան։ Յետոյ Տ. Դամիանոս շնորհաւորական այցելութիւններ ընդունեց։ Իրիկուան կողմ հելլենական դեսպանը, Պէրլինի հելլենական դեսպան Պ. Ռանկոպէ, Սերբիոյ դեսպանը և սենոդականները շնորհաւորական այցելութիւն տուին Տ. Դամիանոսի։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Եռաքիմ Սրբազան, առաջի օրը, Եէնիգիւղ երթալով այցելութիւն տուաւ Էվիէնիսէս ընտանիքին և իրիկուան ճաշն ալ ընելէ եւքը Ցէնէր դարձաւ։

—Իրէնլիի մեարարոլիքին դէմ եղած բողոքները քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը գրեց Պաարիարքարան թէ քննութիւնը առաջ առնելու համար, մեարարոլիքին անկէ հեռացումը անհրաժեշտ է։ Սինոդը որոշեց գրել նոյն մեարարոլիքին որ հեռանայ իր պաշտօնատեղիէն։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Հոկտ. 15ն 31, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 961, որոնց 602 իսլամ (292 այր, 310 կին), 286 քրիստոնեայ (143 այր, 143 կին) և 73ը հրեայ (46 այր, 27 կին)։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ վարժարանը ուսեալ զարգացեալ վիճակի մը վերածելու համար, կայս. Թանգարանին տնօրէն Համիտ պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է որ անցեալ շաբաթուընէ սկսեալ խորհրդակցութիւններ կը կատարէ։

—Այս տարի նոյն վարժարանէն շրջանաւարտ ելած են՝ գէնագրութեան ճիւղէն Հասան Խալուսի, Մկրտիչ Թէվֆիք ու Իսմայիլ էֆ.ները. փորագրութեան ճիւղէն՝ Միհրաթ և Եսքէ Խասան էֆ.ները, ճարտարապետական ճիւղէն ալ Ալի Բաշէ, Միհրան Աղարեան, Նէքզուլի, Բորէնլի, Տիմիթրի, Հրանտ, Մէհմէտ Ֆէյրիա, Եորկի, Բոնթաքիթին ու Ալեքսանդր էֆ.ները։

ԼՈՒՑԿԻի ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.— Մոնիդէօնի մէջ կը կարդանք.—«Եւրոպական քանի մը լրագիրներ գրոյց մը յօրած էին թէ օսմ. կառավարութիւնը գերման գործարան մը առած է օսմ. երկիրներու մէջ լուցկիի մենաւաճառը։ Սոյդ աղբիւրէ առնուած տեղեկութեան մը համաձայն կրնանք յայտարարել թէ կայս. կառավարութիւնը այդ տեսակ մենաշնորհ մը չէ առած։

ԿԻՊՐՈՍի արքեպիսկոպոսութեան խնդիրը նկատողութեան առնուած է Ֆէնէրի Պաարիարքարանին Սինոդին կողմէ։ Ղրկուած քննիչին առաջարկութիւնը, որով Կ. Պոլսոյ, Երուսաղէմի ու Աղեքսանդրիոյ Պաարիարքները իրաւարարի դեր պիտի կատարեն, ընդունուեցաւ։ Երուսաղէմի Պաարիարքը արդէն հոս կը գտնուի։ Աղեքսանդրիոյ Պաարիարքին ալ պիտի գրուի որ ներկայացուցիչ մը ղրկէ Կ. Պոլիս։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը, Պէրլինի հելլենական դեսպան Պ. Ռանկապէի հետ, որ Կ. Պոլիս կը գտնուի, երէկ Ցէնէր երթալով, այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պաարիարքին։

ՕՏԱՐ ՆԱԻԵՐՈՒ մէջ ծառայող օսմ. հպատակներէն անոնք որ ճամբուելով ապրուստի զուրկ կը մնան օտար նաւահանգիստներու մէջ, կայս. կառավարութեան որոշմամբ օսմ. երկիրները պիտի վերադարձուին։ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը, որուն յանձնուած է խնդիրը, պատասխանեց թէ ծովային նախարարութիւնը, նաւահանգիստի վերատեսչութեան միջոցաւ, պէտք է իմանայ այդ կարգի անձերուն անունները և գտնուած տեղերը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Աչքի օրը, առաւն, Ախլաթի մէջ (Պիթլիս) երկրաշարժի բաւական զօրաւոր ցնցում մը զգացուելով մէկուկէս երկվայրկեան տեւեր է, առանց մեծ ասկար հետեւանք մը ունենալու։

ՀՆՈՒԻԻՐԻՆՆԵՐ.—Սանթրոզէն (Պալէարէսէր) կը գրեն Իզմիրի լրագիրներուն թէ այդ կողմերը բազմաթիւ հին գերեզմանաքարեր կան և թէ գիւղացիները հին դրամներ կը ծախեն՝ զրոս դաշտերու մէջէն կը գտնեն։ Բազմաթիւ զբօսաշրջիկներ կ'այցելեն Բեռաթէ գիւղը, ուր կը գտնուին հնութիւնները։ Վերջերս երեւան հանուեր է Սոզոնը ներկայացնող հոյզ արձան մը. նաեւ ուրիշ աւելի փոքր արձան մը, որուն կէսը չկայ։ Մեծն Աղեքսանդրի պատկերը կրող դրամներ ալ գտնուեր են։

ԱԹԷՆՔԻ մէջ վերջերս մեռեր է Նիքոլաս Վոմակլիս անուն անձ մը որ իր ամբողջ հարստութիւնը՝ 300–350,000 ֆր. կտակեր է իր ծննդավայրին՝ Եանեայի նահանգին մէջ Պէսանի գիւղը. որպէս զի բնակիչները սեպհականատէրը ըլլան իրենց տուներուն և հողերուն։ Այդ գիւղին բնակիչներուն թիւն է հազար եօթը հարիւր։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Osteua շոգենաւը որ Սուրբական Տրիոլոյոյ մօտերը խրած էր, ազատուեր է խարիսկան շոգենաւի մը ու Մէսսէրի շոգենաւի մը կողմէ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Պրազիլիայէն կը գրեն թէ վերջերս տեղացած անձրեւներ ազատեր են խահուքի բերքը որ երաշտութենէն ճնշուած էր։

—Մարսիլիոյ մէջ հաւկիթի գինը բարձրացած է։

ՍԱՄՍՈՆԷՆ կը գրեն թէ չրջականները սաստիկ ձմեռ կ'ընէ։ Անընդհատ հեղեղումներ անձրեւներ կը տեղան։

ՀԱՐՍ ՈՒ ԿԵՍՈՒՐ.—Իզմիրի մէջ յոյն կին մը՝ երեք զաւկի տէր, չկրնալով դիմանալ իր կեսրոջ անտանելի ընթացքին, և աղէկցութիւն մը ալ չգտնելով իր երկընչին որ մօրը կողմը կը բռնէր, կ'որոշէ վերջ տալ իր կեանքին։ Նոյն նպատակ մը կը գրէ երկանը՝ պարզելով անձնասպանութեան պատճառները և ըսելով որ անձնասպան պիտի ըլլայ. յետոյ ասիա ֆէնիք կը խմէ, բայց ցաւերուն չկրնալով դիմանալ կը սկսի պոռալ։ Թիւրիմներ կը բերուին և հարկ եղած դարմաններուն ըլլալով կնոջ կեանքը կ'ազատուի։ Այդ դէպքին վրայ

Ազգային Լուրեր

Խառն ժողովը այս առաւօտ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պաարիարքին։ Ժողովին մէջ կարդացուեցաւ Կիւլիկիոյ կաթողիկոսական պատուիրակ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Խապահանի Առանձնայն ուղղած տեղեկագիրը, որով տեղեկութիւններ հաղորդած էր Ընդարձակն ժողովի գումարման մասին։ Ժողովը գոհունակութիւն յայտնեց Սահակ եպիսկոպոսի այն ջանքերուն համար, որով կանոնաւորապէս կատարած էր ընտրական այդ գործողութիւնները։

Գոհունակութիւն յայտնեց թէ՝ ընտրողական ժողովի անդամներուն և թէ Կիւլիկիոյ Վիճակներու ժողովրդեան, որ սոյն կաթողիկոսական ընտրութեան սկիզբէն է վեր, կատարեալ եկեղեցասիրութեամբ, կարգապահութեամբ, խոհեմութեամբ և Ազգ. իշխանութեան հրահանգներուն համաձայն շարժած էր, նախանձախնդիր ըլլալով եկեղեցական կարգաց և օրինաց պահպանութեան։

Ժողովը անընդունելի դատեց Բալուի Տ. Նիկողոս վարդապետին հրաժարականը և որոշեց որ իր պաշտօնատեղին մնայ։ Ժողովը չընդունեց նաև Տիարբէքիրի նորընծայ Առաջնորդ Տ. Եղեկիէլ վարդապետին հրաժարականը, նկատելով անոր բարւոք պաշտօնավարութիւնը։ Պաղատագիր առաջն. Տեղապահ կարգուեցաւ Երուսաղէմէն՝ Տ. Գրիգորիէ վարդապետ Անուշեան։

—Էրզրումի առաջնորդին կողմէ, երէկ, Ս. Պաարիարքին ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ երկրաշարժի ցնցումները դեռ կը շարունակուին։ Քսանէ աւելի մեռելներ կան։ Բազաքին բոլոր շէնքերը վնասուած են։ Ամէն կողմ ձիւնով ծածկուած է։ Արկածեալներուն պէտք եղած օգնութիւնները կ'ըլլան։

—Էրզրումի երկրաշարժէն արկածեալներուն համար մայրաքաղաքիս մէջ բացուած հանգանակութեան մասնակցած են հետեւեալ անձերը.—Պարիկ էֆ. Կիւլէնկեան և Դանիէլ էֆ.Հանիսեան 50-կան ոսկի. Աբիկ էֆ. Ուսնեան և Վահան էֆ. Էսեան 40-կան, Սարգիս Կիւլէնկեան որդիք, Թորլեան և Մարբեան էֆէնտիները՝ 30-կան։ Բ. Մանուկեան և Գ. Ալեքսանեան էֆ.ները՝ 20-կան, օտարազգի մը ալ՝ Էպէօղլու 10 ոսկի։ Ուրիշ մէկ քանի անձեր ևս դանձագան գումարներ նուիրեր են։

—Ս. Հայրապետը, հոկտ. 16ին, այցելութիւն տուեր է Կովկասի կառավարչապետ Կոլիցին իշխանին և անոր օգնական Պ. Ցիրէպին։

—Թիֆլիզի մէջ, Եղիսաբէթ Սուլթանեանց անուն կին մը, իր մահուանին միջոցաւին համար, 1500 ռուբլի կտակեր է տեղւոյն եկեղեցիներուն։ Նաեւ մանչ մը ու աղջիկ մը որդեգրեր է։

—Նիկոմիդիոյ Զուքուր գիւղին եկեղեցիին չինութեան հրամանագիրը Պաարիարքարան յանձնուած ըլլալով, Նիկոմիդիոյ առաջնորդին պիտի ղրկուի։

—Բրլի նորընծայ առաջնորդ Տ. Տաճատ վարդապետ, որ Պաարիարքարանի կողմէ հրաւիրուած էր իր պատասխանութիւնները տեսնելով պաշտօնատեղին մեկնելու, նորէն հրաժարական մատուցեր է։

—Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս արքեպիսկոպոս Պաարիարքարանէն խնդրած է որ Արմաշու Դ. զրաւանքին նորընծայ միաբաններէն Սահակ վարդապետ Օտապշեան, իր հայրենիքը Սեբաստիա ղրկուի, պաշտօնի մը կոչուելու համար։

—Կրօնական ժողովը և Նպաստաց Յանձնաժողովը, յառաջիկայ երեքշաբթի օր նիստ պիտի գումարեն։ Հաւաքագրելիք գրութիւններ ղրկուած են անդամներուն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանդուցեալ Առաքել էֆ. Արեւեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխանակ ծաղկեպսակի հեռաւոր նուիրատուութիւններու եղած են Հիւանդանոցիս. Տէր և Տիկին Յովսէփ էֆ. Արեւեան 108, Այրի Տիկին Զապել Ս. Արեւեան 108, Այրի Տիկին Ռէժիսի Արեւեան և զաւակունք 216, Տէր և Տիկին Գէորգ էֆ. Յոլվակեան։ (Հոգաբարձութիւն)

Հեռագիր Այսօրուան

(Ածանց օր Քոնսբանֆիլնոբլը)

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 14 նոյեմ.— Անգլիոյ պատերազմական նախարար Պ. Պրոդրիք, երէկ, ճառ մը խօսելով, հարաւային Ափրիկէի պատերազմի ներկայիսը վերագրեց՝ ըմբոստներուն նկատմամբ ցոյց արուած բարեացակամ ընթացքին։ Նախարարը յայտնեց թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը որոշած է վերջ մը տալ Պոէրներուն ընդդիմութեանց, և թէ այդ նպատակով նոր զինուորներ պիտի ղրկէ հարաւային Ափրիկէ։

ՎԻԼՀԷԼՄԻՆԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ.—Լա Հէյէն կը հեռագրեն Ռիւքէրի թէ հոլանտական իրաւունքի միջավայրերու մէջ հաւատ չեն ընծայեր այն լուրին, որուն համաձայն Վիլհէլմինա թագուհին վիժում մը ունեցած ըլլայ։ Վիլհէլմինա թագուհին առողջ է, բայց հանգիստի պէտք ունի։

ՓՈԹՈՐԻԿ

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ և Սկովտիոյ ծովեզերքներուն վրայ տիրող փոթորիկին հետեւանքով, քանի մը նաւաբեկութեան լուրեր կը տրուին։ Մինչեւ հիմա հարիւր քառասունին հոգի խեղդուած են։

ՍԱՈՒԹ-ՇԻԼՏՍ.— Գերմանական Անկլա շոգենաւը, որ Շիլէն Քէօնիկսպէրկ կ'երթար, ընկղմեցաւ։ Նաւաստիներէն երեքը խեղդուեցան։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Խորհրդարանը նոյեմ. 27ին պիտի գումարուի։

(Ածանց Նապոլոնայ)

ՄՈՆԱՔՈՅԻ ԻՇԽԱՆԸ

Բոցսամ, 14 նոյեմ.—Մոնաքոյի իշխանը Բոցսամ կը գտնուի, ուր Գերմանիոյ կայսեր հիւրն է։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պէրլին.— Զրոյց կար թէ Անգլիա Գերմանիոյ պիտի թողու Զանզիպարը և Բէյմպան։

ՓՈԹՈՐԻԿԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Փոթորիկը կը շարունակէ Անգլիոյ մէջ։ Այէն կողմ առառ ձիւն կը տեղայ։ Բազմաթիւ արկածներ կան։

ԼԱՑՔՏԻԿԻ ՊԱՆԴԱՆ

ԼԱՑՔՏԻԿ.— Սէնթքանները հարիւրին հասնելն որոշեցին՝ Լայբցիկի սնանկացեալ պանդային վճարումները։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Բլանուլեէսէն կը հեռագրեն թէ Պոէրները դարձեր են անգլիական կարեւոր փոխադրամբ մը։

—Բրէթորիայէն քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մեծ ճակատամարտ մը կատարուեր է Վրիհէտի շրջականները։ Արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։

—Անգլիոյ մէջ հաշուառման կնքման է նպաստ կարծիքի մեծ փոփոխութիւն մը կայ։ Էնուարթ թագաւորը իր թագադրութենէն առաջ կը փափաքի պատերազմը վերջացնել։

—Կը հերքուի այն լուրը թէ Պոէրները անձնատուր ըլլալու պատրաստ են։

—Եթէ Լա Հէյի իրաւարար ատեանը մերժէ ի նպաստ Պոէրներուն մէջտեղ մտնել, Բրիւկէր նախագահը պաշտօնազէն պիտի դիմէ Ռուսիոյ, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կայսրերուն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՓՈՒՄ

Բամ. Թանսիլատ Սուրի Դ.	Օ. Ս.	35	38 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	35	39
Ամէնէն վար գին	»	35	34 1/2
Բուլղիլի Երկմ. գաց.	Յգ.	99	37
Ամէնէն բարձր գին	»	99	37
Ամէնէն վար գին	»	99	25

ԲԱՇՁԻՄ 2 Նոյեմբեր

Օսմ. Թանսիլատ Ձեռք Դ.	Դ. Ս.	35	37
Բուլղիլի Եզկեմեանի	Յգ.	99	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէշիտ		19	—
Օսմ. Պանքա		-	—
Քէնիմ ժէնէրալ Օ.Ա.Ա.		0	10
Ցօս. Ս. Շանմ է Վալէօս		0	12
Օսմ. Ճաշ. Էնկ.		3	70
Թրամվէյ բաժնետ.		5	65
» փաստաթղ.		1	30
« պարտատ.		483	—
Բագրատ Դ. Պալատ		465	—
Թրամվէյ		74	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Սնանդ. ամիս	Ղրշ.	110	—
» » » չէք	»	111	37
Հարիւր » »	Յգ.	22	83 3/4
» » » չէք	»	23	8 33/4
Գէրլին տնտակաս չէք	Մարք	18	57
Վիեննա չէք	Ֆրանգ.	24	78

ԴՐԱՄԱՆԻՇՆԵՐ ԸՆԹԱՑՔԷ

10 ֆրանկանոց	Ղրշ.	25	26
Հնդկական ոսկի	»	110	06
Ֆոլ իմպերիալ	»	90	20
Գրիվնից	»	54	08
Մէճիտիէ ասլտան	»	168	03
Մէճիտիէ	»	98	20
Բուլղի Ռէշատլամ	Օ. Ս.	8	68

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 14 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտ	91	81
Օսմանեան Դանթ ոսկի Բ.	49	–
Օսմանեան Դանթ ոսկի Դ. բաց.	23	63
Օսմանեան Դանթ ոսկի Դ. գաց.	23	63
Օսմանեան Պանքա	10	75
Ռուսական 1880	99	-
Հելլենական 5 %	28	50
» Մոնոպոլ	42	—
Գուլկոյական 1888	83	81
Եգիպտական իւնէֆիտ	106	—
Տօմինիոն	105	—
Թրանսվալ	2	90
Այսրն եկեղեցուոյ	12	70
Փախառատ.	25	300

ՓԱՐԻԶ, 14 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Թանսի 3 %		100	82
» » 3 %		101	02
Բամ. Թանս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	85
) գաց.	»	23	87
« » » Բ.	»	49	80
« » » Գ.	»	25	95
Օսմ. Պանք. Գանքա	Ֆր.	517	—
Օտոմանէ	»	450	—
Ի Լէվէնի եկեղեցուոյ	»	100	75
Օսմ. Մաշտաուն	»	515	—
Օսմ. Ռէյմ	»	297	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %		483	—
Նէսթոր Լիոնէ		977	-
Թաղայական Գանձ	»	99	20
Պրազիլական ոսկեղէն	»	70	15
Բր-Վալ	»	76	—
Զ... Գանանի վրայ	»	25	125
Դրամագրկէ	»	—	3

ՊԵՐԼԻՆ, 14 Նոյեմբեր

Ռուսլի	»	216	35
Բուլղիլի եզկեմեանի	»	98	99
Ռնատ. երկթ. ոսկեղեղանի	»	97	60
Փոս. Լոնտոնի վրայ 3 ամ.	»	20	265

ՎԻԵՆՆԱ, 14 Նոյեմբեր

Փոխառ. Լոնտոնի վրայ	»	239	20
Բուլղիլի եզկեմեանի	»	95	—
Օսմ. Թէքէ	»	727	—

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ԱՔԱՆԱՍԵԱՆ որ տասնըհինգ տարիէ ի վեր իբր Բժիշկ, Վիրաբոյժ և Մանկաբարձ իր յաջողակութեամբ, գոհ ըրած էր հասարակութիւնը, վերջերը ուղեւորութիւն մը ըրած է Եւրոպան յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վիրաբուժական գործողութեանց վերջին կատարելագործեալ դրութեանց ամէն մանրամասնութիւնները (techniques), և յաջորդաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ Լէյպցիկի, Լոնտոնի, Բարիզի եւ Վիեննայի հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն օրուն հետեւելով՝ ուսումնասիրած է, մանաւանդ կանանց ներքին գործարաններու, և որովայնի վրայ կատարուած ամէն գործողութիւնները (Laparotomie), և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձած է այժմ իր բնակավայրը՝ ԻԶՄԻՏ։ Ուստի պատիւ ունենալով նոր հասարակութեան թէ պատրաստ է դարմանելու իրեն դիմող ամէն հիւանդները. կատարել ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարմնոյ որ և է մասին վրայ։ Կը տեղաւորէ կատարած խոխտած (բրբրէ, չրբրէ) ոսկորները նորագոյն մեթոտներով։ Մասնաւորապէս յանձն կ'առնէ դարմանել կանանց ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները՝ ժամանակիս էն կատարեագործեալ կերպերովը։

Ամէն Ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋի ԲԺԻ և ԿՈՂՈՐԴի հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

486 84—100

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԻՐԷԱԻ

Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵԳԱՔՈՂ

ԳՈՆՅԱԳԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Պատիւ ունենք տեղեկացնելու Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուած մեր բոլոր յաճախորդներուն, որ մեր ապրանաց վաճառման համար ԸՆԴՀ. ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ մը հաստատեր ենք, Ղալաթիա, Մոմանէ ճատտէսի Ղալաթա-Խան Թիւ 9, Տնօրէնութիւնը յանձնելով մեր լիազօր ներկայացուցիչ

Պ. ՍԹԻԼԵԱՆՈՍ ՍԱՑԵԱՆԻի

Հետեւաբար կը խնդրենք մեր պատուարժան յաճախորդներէն նշանակել վերոյիշեալ հասցէն, ուր յաջիկային ապրանքներնիս պէտք է ըլլան։ Մեր արտադրութեանց ունեցած համբաւին և մեծ վաճառման հետեւանօք, կեղծերը խիստ շատ են, բայց դիւրին է խարդախութիւնը երեւան հանել, բաւական է որ գնողը պահանջէ թուրքերէն, յունարէն և ֆրանսերէն լեզուաւ պատարագը՝ որ կը կրէ կայս. պալատան քիմիագէտ Պ. Ս. Լ. Սիկկրոսի կնիքը և ստորագրութիւնը. պանդրոլը էքիքէքին վրայէն կը սկսի, և չիշին բերանին քարսիլը կը ծածկէ, նաև մեր ստորագրութիւնը կրող ուրիշ մէկ պանդրոլ մը սոյն քարսիլին բոլորտիքը փակուած է։ Մեւեանոյն պարագային չենք մոռնար նաեւ յիշեցնելու մեր յաճախորդներուն որ մեր գործարանը միայն գոնեաք արտադրելու մասնագիտութիւնը ունի։

29—36 Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵԳԱՔՈՂ

ՊԱԶԱՐ ՍԹԱՄՊՈՒԼ

ԱՑՏԻՐԲԱՀՄԱՆ ԹԷՎՖԻՔ ԷՖԷՆՏԻի

Պալիս, Պահճէ Գարու, բիւ 51

Այս ծանօթ վաճառատան մէջ կարելի է գտնել եւրոպական լաւագոյն ապրանքներ, շալակներ, գիշերանոցներ, տէքոլթէ շալակներ, թաշկինակներ, գուլպաներ, ֆանէլներ, տուչահոտութիւններ, ոսկեժուռով լամբաներ, պայուսակներ և այլն, և այլն։ Բոլոր ասոնք անհեւակայելի ըլլալու ասոնց ժան գիներով։ Դիմեցէք ու գոհ պիտի մնաք։

ԴՈՒՌԻ ՄՈՌԻ ՉԱՆՇ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

Պարոնայք Մգող եւ Պօուն,

Ցորվէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգողն օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանգոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախանձելի համարուելու Մօուր ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ դայնս

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՏԱ

396, Մեծ փողոց Բերա, 396

Տեսնել 4րդ երեսը

Գոլոյ կողմը մասնակիւղ չունինք

ԻԼԱՆ

Բոսքա վի Թէլեկրաֆ Նեգարէքիճնէն

Տէրսաաէթ վէ Թաշրո բօսթախանէլերինէ իսթիմալ օլունմադ բուլլը մէքթուպ գրիքը իչուն, միւղաեէսացնա լիւզում կէօրիւնէն պիր միլիոն իքի եւզ պին սանէա գրէք իլե, Խորնէք վիլայէթինէ Լէվքէ վէ Սիւլիւկէնէ գարեկէլէրինէ թէէսիս օլունմադ թէլէկրաֆ խաթթընա մուգթազի սէօրթ պին ալթը եւզ քիլօրամ սէօրթ միլիմէթրօ սէմիրի թէլ վէ ալթը եւզ ասքան սանա սէմիրի մէրզուրի սէրթա մատել իպշալթը՝ պու քէրրէ մէվգուրի միւնագասանա վէզ օլունմըշտը կիտի, Բուսէրլի-Հիսարքնա պուլունան քէօհնէ վէ խաթիմլանէն սագրթ գալս թէլէլէրի իլէ նէնգաբէթ անպար վէ ֆաբրիգասընա մէվգուս սթէիգ, խուրան, սէմիր վէ պագըր վէ բիրինճ պօրու վէ սարբէ սարի միւգաեէսէնէ օլուրդուլանան, կէրէք պուլէսան մանհարթէր մէքթուպ գրիք իլե թէլ վէ իշօլարթրին իթասընա, կէրէք իշու քէօհնէ գալս թէլէլէրի վէ պագըր վէ սարբէնին օխուգնա թալիպ օլանլար, նիմանէք վէ չէրթիթինի կէօրմէք վէ սանա գլնասէ թանքիլարը լազմվէ ալմադ իւզրէ, միւնագասա վէ միւգաեէսէնէ սարիլ օլմադ իչուն, եւզաք օն կիսասը իլե թէէմիսնարը նագարէսէ վէ եօխսա Տէրսաաէթ թիճարթ օտասը իլե մուգավէլէթ մանհարթիլէրինէն մանասասադ քէֆիլէրը գավրէսէլէրինի հավրէլէ մանասասա մասա, պէհէր կիւն թէէլէրքի վէ Բօսքա նէկարթի մէհգիւզը իտարէլանը իլան օլունուր։

31 Թշրէրինը Եվվէլ 1317

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ՀԱՑՐԵՐ ՄԱՅՐԵՐ

Եթէ վտանգաւոր հիւանդութիւն մը կհամայնանայ, ապահովապէս ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԻՒՆ է։ Փոքրիկ անդգուշութիւն մը փորհարութեան դառն տանջանքին կ'ենթարկէ փոքրիկ անմեղներն, որոց սրտառուչ ճիչերն ու դէմքին թախուութիւնը հալումաշ կ'ընէ խեղճ մայրերը։ Ո՞րպէս այն զուարթ մանկիկը՝ ուր է անոր անվերջ ծիծաղներն ու ոստոստումները. աւաղ անոնց ամէնքը տեղի տուած են ընդհանուր տկարութեան մը որ աւաղ կը յամառի բժշկուիլ։ Մեծ մարդասէր մը սակայն, Բրօֆ. Գրեց, ճեռք կառկառածէ այս անմեղ հրեշտակներուն և վերջ տալու համար անոնց ենթարկուած փորհարութեան տառապանքին, երկար աշխատութենէ վերջ, յաջողած է հնարել էլիքսիր կրէցն, որ խիստ քաղցրահամ օշարակ մէ և վայրկենապէս կը բուժէ ազոց փորհարութիւնը։

Բարեղի մանկանց Հիւանդանոցներէն մին վարակուեցաւ փորհարութեան սխտով և սկսաւ մեծ կոտորած պատճառել։ Փոքրիկները հեղհեղէ կը նիհարնային և դառն շծակած կը թողնէին։ Հիւանդանոցին բժշկապետը, յուսահատ ամէն դեղէ ու դարմանէ, էլիքսիր կրէցն տուաւ մանկիկներուն և այս դեղին հրաշալի ազդեցութեան շնորհիւ փոքրիկ հիւանդներուն ամէնքն ալ քսանչորս ժամուան մէջ բժշկուեցան։ Այս պատգամն հանրածանօթ ըրաւ էլիքսիր կրէցն որ հիմա ամէն տան մէջ պատրաստ կը գտնուի։

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղատներն ու դեղի մթերանոցներ։ 466 26—30

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօր ասամնաբոյժ Բարիզի

Ի ՍԷՔԷ ՍԸ ԲԷՔԱ, ԹԻՒ 1

Ամէն օր կընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սէնթէնի դեղարան նայուած։ Նիստի օրերը ժամադրութիւնով։

Աղքատաց ձրի 490

Լ. ԵՐԻ-ՇՈՒԹ

ԿԵՆԱՍ ԱԶԳԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ.ե

Կենաց վրայ ապահովագրութեամբ

Ցforkնութիւն յՍուրպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլլիէ փողոց (Պուլվար տէ լ'Իտալիէնի անկունը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱՆՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութիւնն պատրաստ դրամքն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 359 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած մէկ միլիառ 660 միլիոն։

Նիւ ԵՈՐՔի ընդհանուր ապահովագրիչ (բոլիս) ունի շատ առանձնաշնորհումներ և աւելութիւններ կընծայէ ապահովագրուց քան ուրիշ ընկերութեանց ապահովագրիչներ։ Նիւ-ԵՈՐՔի ապահովագրին առարկելի չէ գնու, և յանձնառութեանէն սկսեալ կերաշխաւորէ որ հետաքրքրութեան և համբերութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաներ. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագրին իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ առաջին տարեմտքին սկսեալ, ապահովագրուողին հոմար իրաւունք անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագրիչը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մանրամասնութիւններով, ինչպէս նաև. ապահովագրեալ գրամագլխոյ և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Բնակիչներ Թուրքիոյ
Ա. Ն. ՀՈՒԹԻՐՕՒ ՆԵՐ ՔՆ.
Գլխաւոր Գործակատար
Ա. ՉՈՒԱՆԵԱՆ
128 Վարիա Վէքայիս Խան փողոց Պատրիարքարան

ՖՐԻԶ. ԼԻՊՕԼՍԿԻ ՆԻ ԸՆԿ.

ՀԱՅԵՐԵՆԱՍԻՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Լիպոլսի և Գալատիոյ գլխաւոր գործակալ

Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական
Գլոբուսիան	10500	Յուպիտեր	2500
Բանկիան	10500	Բէթլիէմ	2500
Գլոպիան	10500	Աբրահամ	2000
Լանքասդրիան	9000	Գլոբիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Հայաստան	2500
Գլոսմանիան	8000	Ամէնան	2500
Լոյտիան	8000	Ատլանտիան	2500
Գասպոնիան	8000	Ալիանսիան	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լեմանիան	2000
Ֆայլինիան	3760	Գիրեմ	300
Գանոնիան	3700	Գրօրդ	300
Ֆլամենիան	3700	Լեոպոլ	200
Ֆանիան	3700		

Աղքատաց տերերին հր ընդունուի ապրանքի տալար փոխադրելու համար Գալատիոյ մեծատունն ճանչնալ. Լաւագոյն թանկ հրամանդ գրել լայնանալի ժամանումին Ջ ժամ տալով։

Աւելի տեղեկութիւնաց համար դիմեն առ.

ԼԵՅԼԱՐ ԼԱՆՃԵՆԻՆ
Գալատիա, գարտիէն գլխոյ
Հին անգլ մեղրատան

ՄԱԹԻՔՕ ՏԷ ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԴՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՅԻ ՆԵՐԿՈՒՈՒՄ

Մի միայն Բիրուի Մաթիքօի տերիւոյ պատրաստուած այս ներարկում մէկ քանի տարուան մէջ տիեզերական հանրաս ստացած է։ Կը դարմանէ թիչ ժամանակի մէջ ամէնէն յամառ միզատապները։

ՔԱԲՍԻԼ ՄԱԹԻՔՕ

Ա. Նխուսուտիլի արդիւնք սերմնահոսութեան դարմանման համար, առանց երբէք յոգնեցնելու տոմոքսն, ինչպէս կ'ընեն բիւրեկոյլոյթ խէժի քաթրիւներ։ Կը գործածուին նաև հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և գլխաւոր դեղատնաց մէջ։ A.

ՍԻՆ ՍԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը տարէ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նալբինկէր, որ բազմանդամ Թուրքիոյ մէջ ճանապարհորդ հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաներդ կը գտնուին՝ ԲԵՕՐԱ, Շեքսակ ճամբայ, Դալաթա Սէրայի գլխոյց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլլի ճանաչ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԲՈՒԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սիրասրոնին դիմաց Թիւ 13։

Երբ ամէն առթիւ կը ջանաք ձեր առողջութիւնը պահպանել, ուշադրութիւն ըրէք որ ձեր գործածած սիկառի թուղթերն ևս առողջապահիկ ըլլան։ ՏԻՒՔ և ՊՕՆ և ՅԵՐՄԱԿ ԿՈՂԲՈՎ ՊՕՆ սիկառի ընտիր թուղթերը ներմուծէս կը յանձնարարուին, որովհետեւ առողջապահական օրինաց համեմատ պատրաստուած են։ 44—52

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐ

Անոնք որ այնդուրեան ենթակայ են ու չեն փութար դարման մը ընել, ապահովապէս ինքզինքնին կը թունաւորեն անպգալաբար, որովհետեւ կերակուրները եթէ բնութեան օրէնքին հակառակ, օրերով ստամոքսին և աղիքներուն մէջ մնալով հոտին, նեխին փոխանակ մարմնոյն սնունդ մատակարարելու, թունաւոր վիքրոպներ կ'արտադրեն որոնք արեան մէջ խառնուելով կամաց կամաց կը թունաւորեն զայն։ Հետեւաբար արիւնը կ'ապականի և ախորժակի պակաս, դժուարամարսութիւն, ստամոքսի տկարութիւն, գլխու ցաւ և պաղտ, մելամաղձութիւն, ան.առալ կու գայ յաճախ այնդութիւն ունեցողներուն վրայ։ Բարեղի առաջնակարգ բժիշկներէն Տօքթ. Ֆրանք այնդութիւնը, պասուրը և ասոնցմէ ծագում առած հիւանդութիւնները հիմնապէս բուժելով, շատ մը վտանգներու առաջքը առնելու նպատակով հնարած է ՏՕԹԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ որոնք եթէ կանոնաւոր կերպով գործածուին, ստամոքսն ու աղիքներ իրենց առողջութիւնը գտնելով կերակուրը դիւրաւ կը մարսեն ու ՊՆԴՈՒԹԻՒՆԸ կ'անհետի։

Տօքթ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերը կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղատներուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 479 28—30

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՆԻ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 396

(Ցանկի գարեշրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուրեանց դէմը)

Կանանց ընդհանուր դարդերու, մազերու և գլխուն արհեստական մազերու կը պատրաստուին, յատ և նման գնով, ըստմի ձեւաւորութիւն քան տարին, ծամողութիւն ու ազատ առաստանութիւն երաշխաւորեալ։

Բնակի հիւանդութեանց կատարելագոյն կը բուժուին ինչպէս նաև թիկնցուցիչ գնդերու և ամենատարբերակ ապրանքներու վրայ, առանց յաւելի տատանումներու։

Ց. Գ. Ցանկերը կիրակի օրերն ալ (միայն ելէս տէր ինչպէս նաև. ամէն օր (միայն ելէս գիշեր) հիւանդ. ընդունուին։

Ծանոթ.—Գոյգ կոյգ ճամանուզ ՅՍԻՆԵՐ !! 137

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իրօֆոսֆիթը։ Ոչիստ հաճելի է նորակիրներ և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժիչ համար

ՀԻՒԾԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, ԽՈՑԼԸ (օրրանաց)
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՏԻՐԱՌՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱՍԸ
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՑԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարը Ի Կ. Գալաթա, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ 531

ԹՕՄԱՍ ՕՒԻԼՍԸՆ

ՍԱՍԼԱՆ ԿԱՐԳԻ ՑԱՐԵՆՆԻՔ

Ընդարձակ Հրչէ, Կ. Պոլսոյ և Օսմանլի

Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական
Գլասկոյ	1039	Գոսֆ	1497	Գոզօ	1011	Մալմօ	724	Բօշտոֆ	136
Գլէնֆօ	3807	Գոնեֆ	2906	Գրօսնօ	1595	Մարտինկ	2372	Մարֆա	1113
Գնեյլ	1541	Գոլաս	895	Լիզբ	775	Մարգելլա	2709	Միրօ	1735
Գլոսսոպ	2377	Գիսս	4211	Հիսպալիա	1531	Միլանա	3557	Միլֆոր	1192
Գասսոն	1832	Տոմինկ	387	Հիտաչի	3720	Միլս	1057	Նանտ	1300
Գորսամիոն	1204	Տանտ	2355	Հոլոսոֆ	3800	Մանչեսթրա	1735	Պասս	1228
Գրամ	1076	Գրաբ	1713	Հանտվիչ	595	Մանսֆիլտ	2419	Ռ. Բիլլերի	1546
Գրիլս	341	Գիրտոն	504	Խոկ	2354	Նեբ	1088	Փարիզ	3327
Գլէնֆալլ	4421	Իպսս	3484	Խասոն	5540	Սոֆ	4100	Բելէս	1476
Գլոս	1671	Լիսսոյտաս	1530	Ինվեր	1020	Սենտլիզ	4039	Բոսֆոս	487
Գրանդսոն	1537	Իպսոյ	1961	Գիլտ	1062	Ստրատֆոր	1535	Բլանկեր	2429
Գասվիլ	1344	Ֆիրս	954	Գոլսեկոս	3307	Տարլեթոն	1637	Վասոր	1914
Գոսֆ	1094	Գիլլինգհամ	1828	Գոգոնս	1700	Քոլ	518	Վոլ	1730
Գիրտոն	2729	Գրանթամ	819	Լիզ	1053	Բիրմինգհամ	3239	Վալտերլոս	3836
Գիլֆորդ	1354	Գրանթիսոն	4533	Լէյտոնսթոն	3277	Բիրնամուտ	1362	Ֆերս	1959
Գլոս	3697	Նորիչ	3080	Լիմինգթոն	1843	Բոլտոն	1613	Ֆլոտ	1208
Գոլդսբորոս	4235	Գիլֆորդ	1209	Լոսթոֆտ	2191	Բոսֆոս	1782		

Իպրոս չոգենաւը, նաւապետ Ուա, ընդհանուր վաճառքով Հրչէն հոս հասած է և իր բարձրանքը կը պարպէ Գալատի առիւ, քարանթինայի պատճառաւ։

Դիմել առ գործակատար Ի. Հրչէ Խան Բնակ.

Թիւ 22—24, Գիւլիւք Մէյլէթ Խան, Գալաթա 2՝՝՝

ԳՕՄՊ ՌՈՒՍՍԷ

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԲԱՐՈՒԱԿԱՆ ՇՈՒԳԻՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գլխաւոր գործակատարութիւն

Գ.	30 12	Ճանապարհ ելլալ Սիրիոյ։
Գ.	31,13	Հեգիպտոս, Սիրիա, Աղեքսանդրիա (Հայազգաբնակ) Բեյրութ, Բաքու-Պաթում, Բաթում, Տիֆլիս և Գիրոս)։
Գ.	1/14	Ճանապարհ ելլալ Սիրիոյէն առաջ։
Հ.	1/14	Աստրախան, Գիլան, Նոմսան, Ռանտ, Կիլանան, Գլասկոյ, Գիրոս և Ռուսիա ելլալ Սիրիոյ։
Ս.	2/15	Ճանապարհ ելլալ Սիրիոյէն։

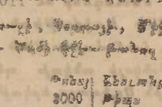

ՍԻՐԻՆԱՐՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱՅԻ

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ճանապարհ ելլալ Բարեղի համար.

Եւրոպի կարգի 245 ֆրանք Ֆ.կարգի 175 ֆրանք. Ճանապարհորդաց համար։ Դիմել Դարեհ-ագային Թոք Հանի Ֆարպէր գրաց. 210 Բ. ՖԱՖՈՒԼ

ՖԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒԳԻՆԱՅԻՆ

Մեր գործը նկատմամբ եւ բարի Լիվերպուլ։

Ելեւմտեան գիծ

Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական
Իվերնիա	18900	Սիլիսիա	5597
Սաքսոնիա	18900	Համբուրգիա	4341
Լուսիտանիա	12952	Վէնիզ	3239
Փուտանիա	12950	Բուլգարիա	2445
Սուլիմանիա	8345	Թիրիա	2982
Ամերիկա	7128	Սիբերիա	2931
Ինդուստրիա	7130	Սամարիա	1558
Սկիպիա	7393	Գլասգոյ	3181
Ալասկիա	7269	Գլասգոյի	1814

Սարակոսա չոգենաւը, նաւապետ Ուիլիէմ ամսոյս Հինգ Լիվերպուլէն հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ՀՈՒԼԻ Ա. ՍԻԿԷՐ
Holy et Seager
Մեկնումէջերի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթա
Թիւ, Ալաթա Պաստիոնի փողոց։ 556

ՄՈՍ

ՀԱՅԿԱՅԻՆԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Պոստոն, Մոնթրէալ և Մ. Մեծ Բրիտանիայ գիծեր

Անուանք	Թուական	Անուանք	Թուական
Ռաստիկ	8000	Բիրա	2804
Սեմոյա	8000	Նեբրաս	2408
Գիլտուս	2000	Գասպիան	2350
Գիլտուս	4000	Ալպս	2258
Սաքսոնիա	4000	Գանգես	3000
Ամերիկա	8000	Գանգես	1800
Գրանիտիա	2500	Գրանիտ	1600

Նիստ առ Ֆ. Ա. ՄԱՐՏԻՆ և ԸՆԿ

Գալաթայ խան

ՀԱՅԿ ԵՒ ԸՆԿ

194 41 Գլ. գիծ Գալաթայ Կամրջ

Գործակատար ՋԷՄՍ ՖԻՆՆԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1901 Նոյեմբեր 1 (Ն.Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	թ. 2 Ձամբ. Առտ.	թ. 34 Խառն Առտ.	թ. 4 Ձամբ. Առտ.	թ. 6 Ձամբ. Առտ.	թ. 8 Ձամբ. Իրիկ.	թ. 36 Խառն Իրիկ.	թ. 10 Ձամբ. Իրիկ.	թ. 12 Ձամբ. Իրիկ.	թ. Ձամբ. Իրիկ.	թ. Ձամբ. Առտ.	թ. Ձամբ. Առտ.	թ. Ձամբ. Առտ.
	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ ակն.	1 20	1 35	3 33	5 30	7 8	8 15	10 30	11 30				
Հայտար Փաշա ժամ.	1 45	2 —	3 58	5 55	7 33	8 40	10 55	1 55				
Հայտար Փաշա ակն.	1 55	2 25	4 8	6 5	7 43	8 55	11 5	12 5				
Քըզըլ Թօփրաք »	2 1	— —	4 14	6 11	7 50	9 5	11 11	12 11				
Ֆէնէր Եօլու »	2 5	2 36	4 17	6 14	7 54	9 9	11 15	12 14				
Կէօզ Թէփէ »	2 9	— —	4 21	6 18	7 58	9 15	11 19	12 18				
Էշէնքէօյ »	2 13	2 47	4 26	6 23	8 4	9 21	11 24	12 22				
Պօսթանճը »	2 20	2 57	4 32	6 29	8 10	9 31	11 30	12 28				
Մալթէպէ »	2 28	3 8	4 40	6 37	8 19	9 44	11 38	12 36				
Քարթալ »	2 39	3 22	4 51	6 48	8 31	10 1	11 48	12 46				
Քարթալ ժամ.	2 46	3 32	4 58	6 55	8 39	10 11	11 55	12 53				
Բէնտիք ակն.		3 37				10 21						
Թուզլա »		3 59				10 46						
Կէյպզէ »		4 19				11 10						
Տիլ Իսքէլէսի »		4 41				11 37						
Թավշանճիլ »		4 51				11 47						
Հերէքէ »		5 8				12 6						
Եարըմճա »		5 29				12 30						
Թիւթիւն Զիֆթլիք »		5 42				12 44						
Տերինճէ »		5 53				12 57						
Տերինճէ ժամ.		6 7				1 13						
Իզմիտ ակն.		6 26										
Պէյիւք Տերպէնտ »		7 —										
Սապանճա »		7 25										
Հավիտիէ »		7 47										
Կէյվէ »		8 31										
Աք Հիսար »		8 52										
Մէրքէճ »		9 24										
Լէֆքէ »		9 49										
Վէզիր Խան »		10 24										
Պիլէճիք ժամ.		11 6										
Պիլէճիք ակն.		11 20										
Քարաքէօյ »		12 30										
Պօզիիւք »		1 15										
Ինէ Էօնիւ »		2 5										
Զուքուր Հիսար »		2 36										
Էսկի Շեհր ժամ.		3 15										

Այս կառախումբը 1902 դեկտեմբերի 14ին դիմելու է մեկնելու

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	թ. 1 Ձամբ. Առտ.	թ. 3 Ձամբ. Առտ.	թ. 5 Ձամբ. Առտ.	թ. 7 Ձամբ. Առտ.	թ. 31 Խառն Առտ.	թ. 9 Ձամբ. Իրիկ.	թ. 11 Ձամբ. Իրիկ.	թ. 13 Ձամբ. Առտ.	թ. 33 Խառն Առտ.	թ. Ձամբ. Իրիկ.	թ. Ձամբ. Առտ.	թ. Ձամբ. Առտ.
	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.
Էսկի Շեհր ակն.									11 40			
Զուքուր Հիսար »									12 16			
Ինէ Էօնիւ »									12 48			
Պօզիիւք »									1 24			
Քարաքէօյ »									1 58			
Պիլէճիք ժամ.									2 48			
Պիլէճիք ակն.									3 2			
Վէզիր Խան »									3 35			
Լէֆքէ »									4 8			
Մէրքէճէ »									4 40			
Աք Հիսար »									5 4			
Կէյվէ »									5 27			
Հավիտիէ »									6 18			
Սապանճա »									6 34			
Պէյիւք Տերպէնտ »									6 59			
Իզմիտ ժամ.									7 32			
Իզմիտ ակն.					1 35				7 52			
Տերինճէ »					1 53				8 7			
Թիւթիւն Զիֆթլիք »					2 4				8 18			
Եարըմճա »					2 16				8 30			
Հերէքէ »					2 43				8 55			
Թաֆշանճիլ »					2 54				9 5			
Տիլ Իսկէլէսի »					3 10				9 14			
Կէյվէ »					3 38				9 40			
Թուզլա »					4 —				10 —			
Բէնտիք ժամ.					4 22				10 20			
Բէնտիք ակն.	1 25	1 54	2 28	3 14	4 37	6 38	8 20	9 52	10 30			
Քարթալ »	1 33	2 2	2 37	3 23	4 50	6 47	8 30	10 2	10 44			
Մալթէպէ »	1 43	2 12	2 47	3 33	5 5	6 57	8 41	10 14	11 1			
Պօսթանճը »	1 51	2 21	2 56	3 41	5 19	7 5	8 51	10 25	11 14			
Էշէնքէօյ »	1 58	2 28	3 3	3 50	5 32	7 12	8 59	10 34	11 26			
Կէօզթէպէ »	2 2	2 32	3 7	3 54	5 36	7 16	9 3	10 38	— —			
Ֆէնէր Եօլու »	2 7	2 37	3 11	3 58	5 41	7 20	9 9	10 43	11 37			
Քըզըլ Թօփրաք »	2 10	2 40	3 14	4 1	5 45	7 23	9 13	10 47	— —			
Հայտար Փաշա ժամ.	2 15	2 45	3 19	4 6	5 53	7 28	9 19	10 53	11 46			
Հայտար Փաշա ակն.	2 23	2 53	3 27	4 15	6 5	7 38	9 27	11 —	12 5			
Քարաքէօյ Կամուրջ ժամ.	2 48	3 18	3 52	4 40	6 30	8 3	9 52	11 25	12 30			

Այս կառախումբը 1902 դեկտեմբերի 14ին դիմելու է մեկնելու

Այս կառախումբը 1901 նոյ. 12ին մինչեւ 15 դեկտ. 1901 նոյ. 16ին մինչեւ 31 յունուար 1902

Այս կառախումբը 1901 նոյ. 16ին մինչեւ 31 յունուար 1902 դեկտեմբերի 15 և 1902 դեկտեմբերի 14ին